

401517

REVISTA FUNDAȚIILOR REGALE

CAIET DE POEZIE

FEVRUARIE 1947

G. CĂLINESCU — CAMIL BALTAZAR — HORIA
FURTUNĂ — CONSTANT TONEGARU — SAȘA
PANĂ — CONSTANTIN NISIPEANU — MARCEL
GAFTON — MARGARETA STERIAN — MIHAIL
COSMA — C. T. LITUON — CRISTIAN SÂRBU —
IULIAN VESPER — ȘTEFAN POPESCU — IORDAN
CHIMET — STERE POPESCU — ALEXANDRU
VONA — EMIL MANU — ION I. HORGA — RADU
CĂPLESCU — RADU VASILIU — RADU TECU
LESCU — BORIS DEȘLIU — MIHAIL MĂNCIULESCU
— ALEXANDRU JAR — I. CALBOREANU — NE
CULAI TĂUTU — ADRIAN CRĂIUȚU — ȘTEFAN
ATANASIU — MARIA BANUȘ — GEORGE LESNEA

FUNDAȚIA REGALĂ PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ

REVISTA FUNDAȚIILOR REGALE

LITERATURĂ — ARTĂ — CULTURĂ —
CRITICĂ GENERALĂ

APARE LUNAR

Director: AL. ROSETTI

Redactor Șef: CAMIL PETRESCU

Secretar de Redacție: CORIN GROSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
FUNDAȚIA REGALĂ PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ
BUCUREȘTI III — BULEVARDUL LASCAR CATARGI, 39
TELEFON 2.06.40

ABONAMENTUL ANUAL

Instituții publice și particulare	Lei 150.000
Particulari și abon. rurale	» 80.000
Studenti, profesori, militari	» 70.000

ABONAMENTELE SE POT FACE ȘI ACHITA PRIN ORICE
OFICIU POȘTAL DIN ȚARĂ

REDAȚIONALE

MANUSCRISELE, ÎN FORMĂ DEFINITIVĂ ȘI PERFECT VIZIBILE,
ÎNȘOȚITE DE ADRESA EXACTĂ A AUTORULUI, SE VOR
TRIMITE D-LUI CORIN GROSU, LA REDACȚIE.

MANUSCRISELE ACCEPTATE SE PUBLICĂ DUPĂ NECESITĂȚI DE
ORDIN REDACȚIONAL. ACCEPTAREA MANUSCRISELOR SE
VA COMUNICA ÎN CEL MULT ȘASE LUNI DELA PREZENTARE.

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE ÎNAPOIAZĂ.

REVISTA NU PUBLICĂ EXTRASE.

REVISTA FUNDAȚIILOR REGALE
CAIET DE POEZIE

2

FEBRUARIE 1947

COLABOREAZĂ :

G. CĂLINESCU — CAMIL BALTAZAR — HORIA
FURTUNĂ — CONSTANT TONEGARU — SAȘA
PANĂ — CONSTANTIN NISIPEANU — MARCEL
GAFTON — MARGARETA STERIAN — MIHAIL
COSMA — C. T. LITUON — CRISTIAN SÂRBU —
IULIAN VESPER — ȘTEFAN POPESCU — IORDAN
CHIMET — STERE POPESCU — ALEXANDRU
VONA — EMIL MANU — ION I. HORGA — RADU
CĂPLESCU — RADU VASILIU — RADU TECU-
LESCU — BORIS DEȘLIU — MIHAI MĂNCIULESCU
— ALEXANDRU JAR — I. CALBOREANU — NE-
CULAI TĂUTU — ADRIAN CRĂIUȚU — ȘTEFAN
ATANASIU — MARIA BANUȘ — GEORGE LESNEA

1057

FUNDAȚIA REGALĂ PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ

CE ESTE POEZIA?

Federico García Lorca, poetul așa de popular azi în Europa, întreat ce este poezia, a răspuns că un poet nu poate spune nimic despre poezie, asta fiind de competența criticilor și a profesorilor: « ni tú ni yo ni ningún poeta sabemos lo que es la Poesía »¹⁾, nici tu nici eu și niciun poet nu știm ce este Poezia!

Răspunsul e foarte inteligent și deloc paradoxal. Căci toată lumea e de acord că opera lirică este prin esență inefabilă. Atunci cum poți să definești ceea ce scapă îmbrățișării rațiunii? O definiție pozitivă prin genul proxim și diferența specifică este imposibilă.

Dar de veacuri s'au spus negativ despre poezie lucruri care toate sunt adevărate în chip figurat, încât ne putem edifica dând târcoale straniului fenomen.

Întâi de toate este indubitabil că poezia este o *artă*, ca atare înrudită cu plastica, cu literatura propriu zisă și cu muzica și foarte mult cu aceasta din urmă. Opera artistică e un fabricat uman, uimind printr'o congruență care desvăluie Logosul artistului așa precum nufărul spune despre Verbul divin. De aceea Paul Valéry a vorbit de o « étrange industrie dont l'objet est de reconstituer cette émotion que désigne le premier sens du mot »²⁾. Emoția poeziei nu este emoția naturală, ci una obținută la rece prin mijloace tehnice. Valéry regreta a nu avea în poezie mijloacele exacte din muzică, unde sonul este un element pur combinabil după legile fizice ale acusticeii, fără niciun fel de risc de dezordine și confuzie.

---

¹⁾ *Poesia spanola, antologia 1915—1931*, par Gerardo Diego. Madrid, Editorial Signo, 1932.

²⁾ Paul Valéry, *Conférence în Conferencia*, no. 22, 5 Nov. 1928.

Intr'adevăr muzica se caracterizează prin aceea că prin vibrații mensurabile produce asupra ființei noastre efecte emoționale foarte sigure. Este drept că piesa muzicală nu se fabrică după rețete și că dozarea elementelor acustice cade în liberul arbitru al muzicianului, însă odată creată, opera se revelă exactă ca o pânză de păianjen sau ca o rodie. Muzica este înrudită și cu arhitectura pentru acest motiv că artistul pune foarte puțină invenție personală în aparență, rămânând factorul misterios care introduce proporția inedită și inefabilă.

Poezia fiind în primul rând o artă acustică, versificația cade pe planul întâiu și voi susține și eu cu Panait Cerna că în general poetul trebuie să versifice: « Der Dichter muss seine Inspiration direkt in Versen niederlegen, wenn er Dichter bleiben will »¹⁾. Eliberarea de prozodia curentă, în căutarea așa zisei muzicalități interioare, este îngăduită doar atunci când pare evident că sufletul poetului cristalizează altfel decât în strofele obișnuite. Inșă fenomenul « cristal » urmează să fie bătător la ochi.

De când există poeți prozodia a stat pe planul întâi. Versul nu e un înveliș, el este o parte însemnată a miezului. Nu poți smulge pielea piersiceii fără a răpi rațiunea însăși a fructului. Poți recita în versuri orice, tabla înmulțirii, cultura tutunului ori recoltarea bumbacului, versurile, aparent didactice, rămân poezie fiindcă sistemul de acorduri provoacă el însuși o comotie ca și muzica. Malherbe, Boileau, poeți prozaici în conținut, sunt foarte mari poeți pe alocuri prin faptul că știu să miște degetele pe liră. Bürger avea dreptate repetând după Klopstock că poezia este pentru ureche: « Man schreibt nicht für das Auge, sondern für das Ohr... »²⁾. Onomatopeile sale sunt încercări foarte serioase de incantație muzicală:

Hurre, hurre, hurre!
Schnurre, Rädchen, schnurre!

Se mai zice de obicei că poezia este înrudită cu visul și lucrul este foarte adevărat în înțelesul că universul de sub regimul lunii se eliberează de stringența legilor solare. Deosebirea fundamentală între

¹⁾ Panait Stanciov, Cerna, *Die Gedankenlyrik*. Halle, 1913.

²⁾ *Vorrede zur ersten Ausgabe der Gedichte*

starea de veghe și cea onirică este alta. Lumea prozaică ni se pare impusă, ea e un obiect, în vis avem sentimentul libertății creatoare, acolo suntem demiurgi. Adesea deșteptați brusc după un vis, ne culcăm din nou spre a-l continua și nu rareori izbutim să reluăm comanda umbrelor. Așa dar proza (roman, teatru, etc.), deși aparținând și ea zonei artei ca fabricație, diminuează la maxim sentimentul Eului în plină concepție.

Paul Valéry a vorbit de « senzația de univers » pe care o trezește un poem, făcând o analogie și cu lumea visului și gândindu-se la coerența pe alt plan a acestor lumi. Adâncind imaginea, cred că trebuie să accentuăm asupra aspectului metafizic al poeziei (și găesc că e o erezie a se repudia în lirică intelectualitatea). Nu există propriu zis poezie izolată, ci numai poetul care vine cu dinamica și ritmica lui. În orice poezie, în orice caz, intuești procesul de organizare a unei noi lumi. Am început odată a vorbi (și voiu da odată la lumină încercarea) despre « universul poeziei », tratând despre fauna, flora, anatomia, antropologia liriceii. S'ar putea înțelege de aci că sensul poeziei este principial vizual. Cu toate acestea poetul nuși desfășură universul descriptiv ci dinamic, revelând întâi de toate arhitectura lui cosmică. Imaginea antică a « muzicii de sfere » mi se pare foarte nimerită aci. Pythagora credea că aștrii descriu în jurul focului central niște linii circulare, respectând între ele intervalele muzicale, așa încât produsul general să fie o armonie planetară (Aristot, *De caelo*, II, 9). Platon în *Republica* lui reia tema cu imagini mai savante. În jurul unui fus care stă pe genunchii Necesității se învârtesc opt sfere cerești, iar pe fiecare din ele cântă câte o sirenă, realizând o armonie de octacord. Ciceronianul *Vis al lui Scipion* a popularizat « muzica sferelor » care a devenit o imagine tipic romantică. Ea este pentru noi o bună simbolizare a poeziei. Nu este poet acela care nu « cântă », care nu comunică legea acustică a universului său și care nu ne spune pe calea aceasta inefabilă, indirect, despre puterea lui plastică.

Plăcerea superioară pe care o produce lirica vine din sentimentul că am pătruns într'un sistem complet. Subiectivitatea se interpretează aci ca privire a lucrurilor din partea subiectului muzical, surprins în plină facere, cu eludarea fenomenalului în sine. De aceea marile sisteme filosofice sunt de un caracter poetic izbitor. Opera așa de trudnică în

aparență a lui Hegel se aseamănă, când ai parcurs-o, cu aceea a lui Dante, într'atât subiectul creator se dovedește de tenace în a se proiecta într'un Cosmos exact ca o pendulă eminentă.

« Sinceritatea » poetului trebuie înțeleasă nu ca indiscreție autobiografică, ci ca revelație a Voinței ingenue de a crea liber. Foarte adesea poezii mai tineri greșesc prin aceea că neștiind, intuitiv, ce este poezia, încearcă a face ceea ce fac și alții, profesând un mimetism steril în care risipesc foarte mult talent. Poetul adevărat « așteaptă » până ce Sirenele culcate pe sferele sufletului său cântă simfonic.

Natural, toate acestea sunt frumoase teorii, speculații gratuite asupra poeziei. Neștiind, rațional, ce este poezia, nu putem întocmi un caet de precepte. Un poet poate să fie perfect edificat asupra esenței lirice și să nască poeme moarte. Și Natura visează forme extravagante care nu viază. Astfel se nasc uneori monștri incredibili cu aripi, solzi și capete multiple, adevărate himere inedite. De regulă, aceste plâsmuiri terifiante mor, fiindcă există alte forme mai simple, a căror economie organică s'a verificat.

G. CĂLINESCU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

POETUL

Și aruncă pe fereastră
Pe al visurilor cheiu
Privirea lui albastră
Poetul fără chei,
Ferit de al zilei iad
Prin grele porți de jad.

La țârmul unde unii
Se dăneacă fără forțe
Cu sfârâmate funii
Și pâlpite torțe,
El simte cu putere
Impulsul din artere.

Și pentru el sunt alte
Priveliști și decoruri;
Pe valurile 'nalte
Vin pânzele în coruri
Prin aer trec rubine
Cu zumzet de albine.

Pe cerbi de fum în spate
Ținându-se de coarne,
Femei întraripate
Se avântă să răstoarne
O pasăre colos
Cu sborul viscolos.

Platanii mișcă 'n roată
 Corolele de fir
 Și coama lor e toată,
 Un singur trandafir,
 Pe câmp aleargă ierbe
 Cu pletele superbe.

Trăiesc pe aceste zone
 Sirene și centauri,
 Sibile și gorgone,
 Grifoni și minotauri,
 Și oamenii deliră
 Și toți au câteo liră.

De geamuri, se izbește
 Plutind ca 'ntr'un lichid,
 Cu cozile de pește,
 Cu vâsle ce se 'nchid,
 O zeităte nudă
 Cu epiderma udă.

Când vine această fată
 Cu țipete de flaut
 Poetul se desfată
 Și eteric argonăut
 Pe o aripă măiastră
 Se asvârle pe fereastră.

AERUL

Divin, subtil, indiscernabil aer
Tu, dintru începuturi element,
Al Logosului sacru aliment
Când s'a stârnit primordialul vâer.

Prin guri de pești, sorbim această apă,
Pe fundul tău căzuți ca 'ntr'un ocean
Cu valul uriaș și diafan
Din care sufletele vii se-adapă.

Vrând să ieșim cu toți la suprafață
Spre-eter ne săltăm mai sus, mai jos
Și fiecare a sbura învață.

Cu-al tău ecou de bronz luptăm vânjos
Iar degetele noastre se răsfață
Pe-o liră grea cu pânțece de os.

LA UNGHIILE UNEI FEMEII

Ce taine mari! aceste unghii clare
Mărindu-le cu grele microscopae
Nu ai zări 'n imensele lor ape
Vreo urmă a sistemelor solare.

Dar știi că 'n jurul unui magic tron
In fiecare atom al ființei tale
Aleargă'n traiectorii orbitale
Ca o planetă viul electron?

Îți spun că ești o monstruoasă lume,
Rețea de sori și repezi sateliți
In cifre care par fantastice glume

Și amândoi, deși eterocliți,
Formăm în megacosm divine sume
De atomi din carnea unor zei veliți.

VARZA

O, varză care strângi cu atâtea rochii
Imaculata și carne viscerală,
Pudoarea și candidă, aurorală,
Care amăgește monotonă ochii,

Un vis nemaigândit tu faci să mi crească:
Aș vrea o ființă pură, o zeiță,
Ascunsă'n haine de călugăriță,
Cu anatomie palidă, cerească,

Ca sufletul nerăbdător să guste
Desfolierea îndelungă, amară,
Obstacolul de numeroase fuste,

Iar inima să mi bată și să moară
De alungul fluierelor ei înguste
Pân să descoper pulpa statuară.

NOCTURNĂ

Pendula bate un număr
Iar eu ca 'ntr'un sicriu
În pat mă 'ntind, pe umăr
Cu al nopții anteriu.

Între tablii sculptate
Pe schelele de fag
Șed cu solemnitate
Ca pe un sarcofag,

Părănd un simulacru
Săpat în calcar pal
Pe un complicat și sacru
Mormânt episcopal.

Când moare 'n candelabru
O maiestoasă roză
Lăsând flori de cinabru
Pe a lămpilor necroză,

Devin un înger straniu
Cu pânțecă cărnoasă,
Cu lat, mongolic craniu
Și brațe numeroase.

Stau într'o 'ngrămădire
De mari stâlpi poliedri
E păgodă, clădire,
Sau sunt păduri de cedri?

În templu vast cu statui
De cai și elefanți,
Un cântec înălțat
De gloată, hierofanți,

Spre vastele figuri
Ce acoperă firida
Zâmbind din patru guri
Buddha Sarvathosidda.

Eu sunt demoniacul
Cu brațe numeroase
Și mișc mereu ca racul
Picioare multe, groase.

Mă clatin pe altare
Mă 'ncurcă greul crez,
Cocoșul cântă tare
Pierd brațele, 'nviez.

Pendula bate un număr
Iar eu sar din sicriu
Și scutur de pe umăr
Al nopții anterior.

CLAVECIN

Intr'o boltită, goală sală
Dintr'un clastru vechiu, vecin,
Răsună dulce un clavecin
Atins de o mână monahală.

Parcă se scutură petale
De pe un arbust cu flori de ghiață
Sau tremură pe un fir de ață
Nenumărate mici cristale.

Ce tânără călugăriță
Aprinsă de un sfânt elan
Pe un instrument de porțelan
Deșiră a melodiei iță?

Pe sub un nuc cu neagră frunză
Din curtea muzicalei școale
Un roi de fluturi dă târcoale
Voind prin geamuri să pătrunză.

Și printre amețitii acești
Din aripi bate un porumbel
Și vrăbii se 'nvârtesc sub el
Urmând acel concert de cești.

Pe coridor se mișcă 'n rânduri
Cântând, spre ora de omilii,
Elevele sfintei Cecilii,
Novicele cu pure gânduri.

Seraful încomat, acel
Pictat pe-al bolților urcuș,
Incrucișează un lung arcuș
Pe gravul lui violoncel.

Și cântă mistic toți acești
Inconjurând cu sfânt elan
Un clinchet clar de porțelan,
Un joc de sticlării și cești.

AVIOANE

Ah, pământul se 'ngustează
Ducem de întinderi lipsă
Visele ni le retează
O gigantică eclipsă.

Inghițind colboase mile
Camioane trec în fugă
Lângă leneșe cămile
Și Tuaregi ascunși în glugă.

De pe continentul àntic,
Alergând din gară 'n gară
Poți s'ascuți de peste Atlantic
Tunătoarea Niagara.

Gangele ca să contemple
Bubuind se lasă 'n sbor
Printre elefanți și temple
Avionul trimotor.

Sub pădurea boreală
Unde crivățul e sbir
Pe zăpada colosală
Trece trenul de Sibir

Și suflând monștri pe nară
Din ferosul intestin
Calcă poarta milenară
A imperiului lui Cin.

Pe un cimitir de oase
Insolzitul zeu Neptun
Sorbind ape verzi și groase
Se uimește luând drept un

Pește de pe alte prunduri
Pântecosul pachebot
Care gâlgânid pe funduri
Se lovește greu în bot.

A ajuns pitică Terra,
Nu mai sunt deșerturi, puste,
Ocolim prea iute sfera,
Suntem sprintene lăcuste.

De-ar veni Isus cu vaste,
Albe arhanghelești coloane
Iam ieși în cer cu o oaste
De cinci mii de avioane.

ANATOMIE SERAFICĂ

Am visat azi noapte
Chipuri curioase
În număr de șapte
Conferind în șoapte
Sub lămpi flăcărăoase.

Pe o de argint tipsie
Grea, era culcată,
Caz de tanasie
Pentru autopsie
O suavă fată.

Ai fi zis să stea
Sub un dens narcotic;
Și sus se 'nvârtea
În centru c'o stea
Un imens dom gotic,

De astrale palate,
Plin de amfigurii.
Ingeri cu spezi late,
Medici în halate,
Cu reci bisturii

Strângeau într'o horă
De pași mici, infimi,
Visătoarea soră
Și pe-o 'naltă proră
Cântau serafimi,

Când o sclipitură
Ca o mângâiere,
O spintecătură
În carnea cea pură
Cu miezul de mere

Făcu un cuțit.
Coruri virginale
Cu glas ascuțit
Cântau amețit
Sfinte osanale.

BCU Și doctorul taie University Library Cluj

Cu mâini de cristal
Scoate măruntaie,
Livide păstaie
De fir vegetal,

Intestine roze
Subțiri, paralele,
Albe tuberoze
Cu verzui necroze,
Purpurii lalele.

Și sus de pe proră
Ingerești tarafe
Cântau pe-a lor Soră,
Moarta Auroară
Cu iz de garoafe.

RĂPIRE

Pendulul de nuc negru din iatac
Bate neconținut tac-tac tac-tac.

Al ceasului de-agată pronostic
E-un minuscul tic-tic tic-tic tic-tic.

Pe-un gheridon lucește-un plin pahar
Miroase 'n aer a enibahar.

Mătușa șade pe o canapea
Severă, țanțoșă ca 'ntr'o cupea,

La gât c'o funtă de sticloase jeuri,
La piept dantele, bluză cu pliseuri,

Incinsă strâns la mijloc c'o pafta,
Peste-un jupon de putredă tafta.

Privind în sus cu mină suferindă
(Prin pod un șoricel nebun colindă)

Ea face-un gest c'o strânge neagra zgardă.
De-odată albă vede 'n juru-i gardă.

Doi mari într'aripați! Aceștia: hai —
Vestesc — noi suntem Gavril și Mihai!

Mătușa palidă se sbate 'n van,
Arhangheliși duc duhul prin tavan.

G. CĂLINESCU

TESTAMENT SAU CÂNTEC DE MOARTE

— VARIANTĂ —

Născut în comuna de munte Mera,
sub Zodia lui Septemvrie,
sub strugurele de rubin și ametist,
mi-am legănat pruncia
sub raiaua Brăilei
și silabisii pentru prima dată
savoarea sinuciderii,
privind curgerea 'n moarte a Dunării.

Ci mai târziu, în Putna
adolescența mi a izbucnit
odată cu munții Vrancei
și albastrul lor m'a învățat
seninul sufletului românesc.

Port de atunci, ca o amuletă săpată 'n carne,
troița tainică a 'nfrățirii cu acest pământ,
care m'a învățat întâi graiul
din răcoarea tălpii aderând cu țărâna.
Și vorbele mi-au clinchenit întâia dată între dinți
ciobănește, ca o desmierdare de doine.

În Mera de munte,
 satul în care m'am născut,
 călcătoarele vânjoase și mărunte,
 în vie, la focul de vreascuri,
 porneau cu un cântec seara să înfrunte,
 cântec dulce și vânăt ca zeama din teascuri.

Și 'ntr'acest amar al meu meșteșug
 al ciocănirii cuvintelor să le aflu taina,
 m'am jurat frate cu graiul, ca țărna c'un plug
 și iam furat inima și haina.

Port azi în mine, țesut, între pori
 măzăricea de ghiață și alice
 a viersului neted cu șfichiuri de sori
 și gust de aglice.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tot mă simt răvășit într'acest românesc ogor
 necuprins în seninuri și larguri,
 și 'mi cresc în el un suflet de cocor
 poposind steag alb pe catarguri.

Ca mâine duhul mi-l voi da pe neștiute.
 Dela o vreme
 mă 'nlăcrimează o presimțire de moarte.
 Începe o tristețe cu fugăriri de tirime
 să mă auie și să mă cheme.

Vreau atunci prietenii să mă poarte
 pe albe nășalii de adolescenți mesteceni;
 dragii prieteni
 pe pleoape, pe buze să mi risipească
 praf de țărână românească.

Cântec umil de doină
să-mi întoarcă sufletul în moină
și când voiu ști că afară zorii cresc,
mâna care a avut har să 'nchipuie vers românesc
să doarmă pe piept românește,
îngerește.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LUCIDITATE

Rămasă cu ovalul în umbră, te 'nsorea
o rece alergare marină de sonate.
Lărgind ovalul neted, lumina l' sidefa
cu clarele contururi de preciziune, mate.

Fascicole de gânduri, în evantaiuri blonde,
pe fruntea desfăcută în pânze de corăbii,
lăşau în ochii negri destinele rotunde
să pice cristaline, cum vara, vorbe vrăbii.

Incinsă de atâta lucidă penumbrare,
jucai între albastruri de ape inexistente,
şi între alburi dure cu amplă înflorare
şi 'ntre vaguri sure şi totuşi clar prezente.

Incât iubirea mi, stinsă sub clopotul ce ar
fi retrimis prea mândru 'napoi amara floare
de fructe prea obscure în caldul lor zadar,
se re'ntorcea în sine mai sumbră şi mai mare.

SOCIABILITATE

Trecătorul care mi surâde fugar,
copilul privind-mă deschis când mă 'ntâlnește,
femeia anonimă ce 'n tramvai mi se dăruiește
dealungind umărul de umărul meu
sau oferindu-mi mireasma într'o involuntară alăturare
și inefabilă îmbrățișare

toate mă ating și mă mișcă deopotrivă
ca niște crâmpie inefabile
de milostivă
umanitate suverană,
pulsând imponderabilă
și plenitudinară
în vibrații și iradieri,
impulsii,
pățimiri,
ascensiune sau căderi.

În orice zâmbet
răsbate din străfund fiorul omeniei.
Din primar se desfoaie ofranda mărinimiei
finței evolute în surâs
și pornire tovărășească
de înfrățire omenească.

Sunt făpturi purtând în chipul simplu și aerian
 o frumuseță spirituală,
 fascicol de lumină nefirească,
 în portul lor de elan,
 răsplătindu-se de toată a lumii slujenie

și cu care, seara, ai adormi, bucuros,
 că ziua s'a ncheiat
 admirând capodopera omului într'un exemplar netrucat.

Precum sunt chipuri, în mulțime,
 în atitudini de contemplație, îndârjire sau entuziasm,
 match sau manifestație populară,
 despuiate de orice teluric spasm
 și avântate într'un salt de optimă
 râvnire de iubire universală, plenară,
 tălmăcind, cu un cuceritor limbaj
 tumultul inimei norodului, — voltaj
 superior și solară emanație,
 indefinită, insinuantă grație, —
 plutind în aerul rarefiat al cetății:
 farmecul suprem al umanității,
 înviorătorul farmec al umanității.

DEDICAȚIE PE « TĂRÂM TRANSCENDENT »

„Ție îți este hărăzit tainul cel mai greu“.

Asemenea poeziei lui Arvers,
unic și monodist poet,
ce cetlui o operă într'un sonet,
deplină și inefabilă 'n al ei mister,

dintr'o întreagă carte de poeme,
ție doar o singură poezie consacrată.
Dintr'o profuzie de diademe
a ta e însă cea mai înstemată.

Ca un briliant de lacrimă, carată
ce 'n apa ei cerească și opalină
resfrânge chip de om și de jivină,
'n acest poem ești tu întreagă revelată,

de parcă se oglindează 'n el printr'un miracol
tot sufletul și toată a ta ființă.

Ce trist sunt că a fost să fiu oracol
în ce privește laturea și de suferință.

Dar migălii aproape un lustru
s'articulez ce ți fu predestinat.

.....
A fi tovarășa unui om ilustru
nu e o sinecură, ci apostolat...

UNEI INTERPRETE A CÂNTECULUI POPULAR

Când viersui, nu e buza
ce vântură spuza
cântecului, ci chiar inima 'n moina
care-ți tâlcuie doina.

Și 'n sunetul ei de cavale,
urcă deal românesc și țărănească vale;
și urcă munte și prăpaste
o tristeță cu margini vaste.

Cum smulgi cântarea de taină
din sân și din haină,
fluturând carne din carnea ta,
în ghiersul cu-o jale și-o za,

cum te destrami și te despoi,
sunetul are și venin și oloi.
Scurmă 'n carne și doare 'n geană,
este și floare și este și rană.

Viersuie limba ta obidă și miere.
Cine îți dă cerească putere
s'aduci în solarul fluier
al buzelor tale de năier,
mersul lui Isus pe-al apelor șuier,
mersul pe-al undelor cer?

CAMIL BALTAZAR

POETUL

Se prăvălesc în lume toate
Pe povârnișul veșniciei,
Doar sufletul mai stă de veghe
La umbra 'naltă a Poeziei.

Se 'naltă două păsărele,
Țâșnesc în sbor cu agerime
Și, prin văzduhul plin de soare,
Se urmăresc ca două rime.

O pagină albastră, albă,
E cerul neted ca un lac,
Și, recăzând armonioase,
Sunt strofele de liliac.

Iar ciocârlia și-amintește
Poemul nou și aprilin,
Și pune titlul: Primăvara!
Pe fruntea cerului senin!

Poeții stau cu noi alături
Intr'o prezență diafană,
Când râsul nostru e homeric
Și liniștea virgiliană.

Poeții mari ce adânc tăiară
 Cu ochiul lor atent și dur,
 În lumea înconjurătoare,
 Adevăratul ei contur.

* * *

Dar mulțumită pe de-antregul
 Nu poate mintea mea să fie,
 Căci prea e mare depărtarea
 Dela pământ la poezie.

Și prea suntem trudiți de doruri
 Ce se îmbină și se rup
 În melodia de-a fi suflet
 Și 'n tragedia de-a fi trup.

Dus de puhoaiile de veacuri,
 Pământul acesta o fi mare,
 Dar prea-i lipsit de bunătate
 Și prea se afundă în uitare.

Zadarnic și-a gătit argila
 Când maiestos cutreera
 Vecia. Nu a fost menire
 În mersul lui, căci de era

Ar fi știut grăbitul fulger
 Picând, ce brută să trăznească;
 Iar curcubeul pe ce faptă
 De oameni, să se arcuiască.

De ani și spațiu despărțite,
 Ținute 'n dorul lor stinghere:
 Atâtea suflete în viață
 Și-ar fi găsit o mângâiere.

S'ar fi iubit, schimbându-și soarta,
Cu alt sfârșit, cu alt alean,
Romeo, poate, cu Isolda
Și Julieta cu Tristan.

* * *

Cu rostul ei pierdut pe drumuri,
Natura trebuie să 'nvie
Articulată și rebelă,
Din moartea ei prea timpurie.

Nu am aflat de ce-i creată,
Și nici nu 'ncerc să știu ce vrea,
Dar mi-e de-ajuns că înțelesuri
Pot să-i dau eu, cu mintea mea.

Pe vrajba dintre lucruri, gândul
Aeriene daruri lasă,
Căci numai poezia poate
Să facă lumea mai frumoasă.

Cred că un vers doboară timpul
Și face dintr'un veac o clipă
Strângând într'un mănuchi de raze,
Intreaga zilelor risipă.

Când eu nu mă gândesc la dânsul,
Tot universul e pustiu;
Pământu-i gol și sterp și putred:
Eu sunt adevărat și viu!

Iar mângâerile gândirii
Sunt, pentru biata noastră minte,
In drama fără de istoric,
Romanța fără de cuvinte.

Le văd cum rătăcesc prin lume
 Și vreau să le surprind din mers,
 Frumoasele neliniști care
 Așteaptă trupul unui vers.

Căci peste 'ndestularea orei
 Și vrăjmășiile semețe,
 Sărmanii oameni se înalță
 Și se 'nțeleg în frumusețe!

* * *

Căutător de versuri pure,
 Pornesc și eu spre fructul rar,
 Cu îndrăzneala cea mai nouă,
 Cu cel mai larg vocabular.

M'așteaptă versuri schilodite,
 Ca să le fac cu mintea drepte,
 Să le dau vorbe potrivite
 Și să le urc pe alte trepte.

Cuvintele le iau cu mine
 Cu toată muzica din ele,
 Cu toată fața lor de oameni,
 Cu tot avântul lor spre stele.

Sfioasele vin turburate,
 Ironicele poartă ghimp,
 Sburdalnicele sunt grăbite,
 Indrăgostitele au timp.

O vorbă veche strămoșască
 De veacuri putrezește 'n cronici
 Un gând m'așteaptă 'n Eminescu,
 O șotie se sbate 'n Donici.

Să vie tot cuvântul care
A răbufnit, strigat sau trist,
Dela întâiul « torna fratre! »
Și pân' la ultimul stilist.

Să vie poezia clară
Ca un cleștar găsit în munte,
Și gândul care-a stat o clipă
Să-și facă aripa sub frunte!

* * *

În suflet poezia moare,
Tâlharii au eșit la drum:
O, Doamne, fii din nou de față
La judecata de acum!

E-al meu pământul plin de roade!
E-a mea lumina cea concretă!
E-a mea viața ce se pierde
Și clipa care se repetă!

Sparg veacurile 'ngrămădite,
Rup spațiile fără rost,
Și sunt de față pretutindeni
În tot ce e și tot ce-a fost!

Voi cere morților răspunsul
Pe care n'au putut să-l dea.
Și voi vorbi eu pentru lumea
Ce nu se poate întreba.

Voi arunca bolizi de aur,
Comete 'n pacea nopților,
Și le-oi impune strălucirea
Și legea revenirii lor.

Voi ajuta pe om să-și ducă
 Povara lui chinuitoare
 Dela a raiului pedeapsă
 La a pământului iertare.

Aș vrea, dând la o parte vremea,
 Să strâng într'un buchet ales,
 Singurătățile 'ntristate
 Ce, poate, s'ar fi înțeles.

Să rup tovărășii meschine,
 Lăuntrice înghețuri sterpe,
 Să fluer dansuri sensuale
 Pe flautul lui Euterpe.

Din golul bolții de deasupra
 Ce și-a pierdut orice mister,
 Aș vrea să fac, spre înălțare
 Și întrebare, iarăși cer.

În cântul unui vers ce zboară
 Și peste viața mea trăiește,
 Aș întregi creațiunea
 Cu înțelesul ce-i lipsește.

Și dela vatră la palate,
 Dela apus la răsărit,
 Dela copil pân' la moliftă,
 Din cremene pân' la zenit,

Să fie cântec tot pământul!
 Sub soarele de chihlimbar,
 Să se audă doar balada
 Înrouatului Florar!

Domol un sânge nou va curge
Prin vine de aur, în granituri,
Și pe obrazul Aurorii
Când va zâmbi în răsărituri.

Ca Moise, voi lovi în piatră
Și apa vie va țâșni.
Setoși, să bem din ea, prieteni,
Și setea ne vom potoli!

În marea fire renăscută
Să merg pe drumuri noi, senine,
Și poezia românească
Să vie toată lângă mine!

Prilej de veșnică 'nălțare
Poetii, 'n versuri, mi-au adus
Și fiecare vers e piscul
Din care voi sui mai sus.

Frumoase versuri fericite,
Ah, numai voi deschideți porți
Spre lumea celor vii de mâine
Din lumea noastră a celor morți!

Cu versul celor duși din viață
Mă 'nfășur trist și mă îngân,
Căci dacă biata frunte trece,
Aureolele rămân!

La umbra vieților în vis,
În largă lume fără moarte,
Povestea limbei românești
Săși ducă firul mai departe.

Din mine nu va mai rămâne,
Din mersul meu prin univers,
De cât dreptunghiul unei pietre
Și, poate, forma vreunui vers.

HORIA FURTUNĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din «Steaua Venerii»

FATA MORGANA

Ești pretutindeni, necunoscută;
ți-aud pașii prin bătaia inimii mele
trecând din veghere oriunde...
Ochi limpezi ascultă chipuri nechemate
de care al tău se ascunde.
Fiecare frunte-i o colivie încuiată.
Atinge-mi pe dinăuntru pleoapele grele
cu aștri logodiți în părul tău fel de fel
dar de ce întârzii prin vise să rătăcești pe dragoni despuiată?
Iată chemarea: o mie de lănci bătute în scuturi
te așteaptă la țărnul apei din piatra mea de inel
lângă sălcii alergând în vânt cu coame de iepe.
O mască de aur mârâie la stele
umbrită de vulturi
dincotro patria mea tăcută începe;
sporind întunericul peste toate
rar tresaltă ajunse de furtuni
căderi și urcări sub lacate.
În nerostită dimineată prin cenușea caldă de vulcani
se desfășoară în mine ca pânze de corăbii lumea morții.
Intră odată sub trupul meu
să-i auzi vibrarea de clopot,
să presimți marginea nopții
în privirea mea sticloasă
sau de dincolo torente de lumină venind.

PIANUL SOMNAMBUL

Prin dreptul Lunii păream pești în acvarium
urmărind sepii înaripate trecând peste pădure;
cu glorie teribilă mi-am lăsat instrumentul de vânat om
nepăsător dacă printre tufe va veni cineva să mi-l fure.

Am renunțat să ocup sediul statuiilor din capitală
privind cum cad stelele pe dantura unui pian
întocmai ca 'ntr'un muzeu în aier liber
rotindu-și pe ruine coada de păun antedeluvian.

Mi-ar fi dat îngerii onorul căilor planetare
dintr'o insulă aeriană cu domenii forestiere —
călare pe reni ar fi ieșit din taigă
și le-aș fi cântat serenada sângelui uscat în artere.

— Ascultă domnule pian, ascultă-mi chitara cu coarde vocale,
ascultă cum se îndepărtează coloana în pas alergător,
psst... undeva sînt femei neînfruntate de buzele mele,
mă proclam cel mai mare erou, sînt dezertor.

Cu fapta aceasta de arme va trece într'un cântec de lume
și ochii mei cu mișcare plurală de rac
însă obrazul meu ași fi vrut să fie o față de masă smulsă te vânt
împărțită de crengi între fiecare copac.

Să se vorbească indiferent despre soldatul de cârpă
ori regimentul trecând prin pădure săși scoată bereta,
numai ochii sămi pâlpâie ca un tezaur părăsit
și câte un om încovoiat să le secere lumina cu silueta.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MOARTEA PRIMULUI AMOREZ

Un candelabru învelit cu tifon
printre oglinzi ca o mireasă trece;
prin pomi stau ochii firoși ai pădurii
privind cum norii încep de Lună să se frece.

Imensă ceață, iubito, coboară.
Din această de sus împreunare te cheamă o mână la fereastră:
e mâna mea din panoplii
care agită smintită batista cea mai albastră.

Dimineată înaintea oricărei dimineți,
albă și despuiată, Diana, te așteaptă pavilionul de vânătoare,
uite, toate urechile îi sînt desfăcute de ziduri
ca și cum ar asculta un clopot scufundat în mare.

E bătaia inimii tale îndepărtată, ocultă deasupra pădurii...
Vino să-ți sărut fiecare deget ca pe un tub de clarinet;
mai frumoasă ești decât Venera, fiindcă ai și brațe
și dacă ții degetele în vânt, marșuri funebre bîntuie încet.

Vizitii la mînci cu dantele pe care se poate ceti viitorul
ies din semințe ce cresc din melodii de moarte —
mă duce un cupeu sub pămînt
prin ramuri goale pe dinăuntru ca niște conducte sparte.

Ce mi pasă că intru în grote cu tăcerea?
Tu care treci nepăsătoare, cu ploile vei pătrunde felină;
odată ne vom întâlni într'un fluviu ascuns
svâcnind unul într'altul, curgând spre lumină.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DAVID

Ciclopul înstelau drumul spre munți;
privirea lor năzărea dintr'o rană fatală
și aceste fulgere scoteau pe țărni
mutre ce mișcau din buze
fără să se simtă vreo vocală.

« Cine sînteți care mergeți pe labe obtuze? »
Singure talazurile au foșnit.

În nări trăgeau distanța de crestele ninse
și pe albastrul cumplit, plin de albastru,
le navigau plămâni cu pânzele întinse.

În port se armăsăreau Ducipali violeți
și cu David prin igrasie
ce amurg, ce amurg pe pereți
un mînz nou portocaliu
urca pe turla dela primărie.

umele lui era o himeră solară;
prin pulpe îi umbla viteza în chip de roată de tren
și din grotle munților amirali,
munților cu epoleți,
mai tare răsunau tendoanele în refren.

Precedat de polipi aeri
pe tărîmuri haotice, înstelate,
David trecea printre ciclopi
spărgându-le cu praştia fruntea
să le facă încă un ochi.

CONSTANT TONEGARU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din «Plecări fără ancoră»

INSEMNARE PE ROUĂ

Dă-mi un pumn din aceste semințe de eternitate
Tu le zici minute
Din fiecare încolțește cu sială
O dorință inefabilă
Leagănul unei dorințe
Le bănuiam cenușă

Cu privirea ascunsă
În privirea mea
Surâsul de voal mă 'nvăluie
Surâsul de migdală amară
Genele ascund continente pierdute
Bucuria priveliștilor nebănuite

Mi-aș odihni fruntea pe coapsa ta
Ca pe o balanță de lumină
Și viață

A plecat fără urmă
Cum dispare abureala înviorătoare
De pe paharul cu apă de izvor
În tulburarea armonioasă a crepusculului
Grădina și seara
Suspendate în legendă

Dincoace camera goală ca uitarea.

TĂRIA MEA EȘTI TU

Un seul être vous manque
et tout est dépeuplé

Lamartine

Grădina te așteaptă spălată cu rouă
E mai frumoasă
Precum și femeia sub bănuială de fard
Vrejii zorelelor cu trompetele deșteptării
Deschid poarta

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Moale sufletul se mlădie pe fiecare buruiană
Ochii desmiardă
Ochii mângâie
Parcă azi privesc întâia oară
Tristeța crește evantai

Ecoul fiecărei clipe
E rimă de stejar
Prin memorie anii se prelungesc
Până la fila din calendar
Alături ceasornicul respiră

Urechile la fel mici și pale
Petale de lună
Bărbia merișor de fildeș
Prin părul ca mierea arsă
Timide seilături s'au rătăcit

Gândurile de culoarea ființei tale
Văpaie și undă
Le crești
Le visezi
Și le păstrezi
Universul e în tine
Cum busola strânge 'ntr'o cutiuță orizontul
Ești aici și nimic nu mi lipsește

SAȘA PANĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O MÂNĂ CE SE AVÂNTĂ

Pe lângă noi au trecut oameni
prin care se vedeau corăbii
așezate frumos în nisip
și marea mai ales marea
care era o mână ce se avântă
să rupă rochiile să rupă flori
să spargă câni de lapte

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mâna aceasta roșie care te salută
e o apă care curge de-a lungul
acestei tulpine cu mușchi
nu te apleca să rupi fructe
căci vei rămâne imprimată
în oglinzi

Au trecut pe lângă noi
oameni vopsiți în diferite culori
oameni de toate înălțimile
unii mai svelți alții mai ageri
alții care sunau când îi ridicai
deasupra ferestrei
oameni care se transformau în ploaie
decâteori îți era somn
decâteori vântul își lăsa caii liberi
decâteori frunzele își acopereau sânii
cu voaluri

Plantele pe care le scuturi
sunt insule pe care oamenii călătoresc
legați la ochi

Trăsura te așteaptă la scară
și tu încă dormi.

CONSTANTIN NISIPEANU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DIN POEMUL « XXI »

Nu știi!... odată am deschis porțile tunelurilor unde bogăția mea
 e mai sublimă decât orice cazan al diavolului,
 — parcă văd: două șiruri de monezi patinau peste purpură —
 n'am mai putut răbda și am trădat
 dirijând celorlalți sosirea spre mine în cea mai barocă alură...

...Mămăntesc cum am pălmuit femeia îmbrăcată în alb când mi-a
 spus: — iată ești iar sănătos și întreg;
 ah! cât am suduit în clipa aceea progresul măcelarilor autorizați,
 — nu târziu, când Koch tremura în plămân cu toată viața închinată
 microscopului,
 aprindeam țigările și cu buzele oxidate excitam cioclii: — sperați!

*

Iată însă reîntoarcerea
 cu darul acela de ținut sălbatic în sân,
 — vreau să râzi cu ochiul cu care ai plâns, iar cu cel al râsului să
 devii solemnă, —
 lângă transfuzia inefabilului tău mă mint, și sângele mereu în ple
 care îngân.

*

... în cimitirul anilor cu bucle aurii
cerșetorii ne așteaptă cu grâu fiert,
— vii?...

De când mă lăudai musafirilor că știu printre alte multe să declam
patetic și poezii
(nu găsești că s'a întrecut cu gluma musafirul acesta inoportun cese
cheamă destin?),
eu te iubeam, urîndu-te că mă amăgeai cu bomboane puține
și că la masă îmi puneai în pahar apă peste trei molecule de vin...

Te uram fiindcă plecai dimineața la școală și mi luai cartea cu poze
și pentrucă m'ai bătut de câteva ori să scriu frumos pe tăbliță,
— totuși îmi erai dragă și mi păreai mai frumoasă în camera aceea cu
fetițe cumiți
când povesteai despre bucuriile copilului ce vindea în colț pe o tarabă
alviță...

*

lată, mamă, am navigat și eu peste abecedar
tu însă n'ai uitat drumul spre camera cu fetițele mici,
— îmi pare mie?... — de când cu plecările astea
când îți văd tâmplele am impresia că ninge mereu pe aici...

*

Te-aș fura pentru toate acestea ca un haiduc sau un gangster american
de lângă fetițele mici, poveștile multe și abecedar,
mamă, pe pământ fiind mă în nec în cerul bunătații tale
și te cred vieții mele singurul avatar...

Te-aș învăța ce minunat lucru este fuga fără bătrânețe
— poate tocmai pe unde n'am fost sunt oamenii cu buzunarele goale
și inima plină, —
uite brațele, uite febrele toate...
înțeleg!... plânsul tău se vrea în ziua grea și puțină...

*

Să nu uiți: în necântăritele mele plecări
privirile s'au lungit ca guma unei praștii în mâini de copil, —
de asta mă simt pe asfaltul arterelor îngrozitor de bogat
cum în Egiptul antic pământul dela dreapta și stânga de Nil...

*

De aceea (mărturisesc iarăși ca un adolescent neprihănit), — revoltele;
revoltele mi-au tulburat așternutul anilor tineri ca furnicile obrazul
în somn,

niciodată n'am prins orizontul în brațe
și totuși cu sdreața plecării pe umeri m'am simțit totdeauna domn...

Niciodată, ah! niciodată nu voi parcurge un drum atât de vândut
amintirii

ochiul drept — crede-mă — n'a cerșit mâinii batistă;
— dela întoarcerea asta mă 'ndeamnă ceva
să însemn regatul morții pentru proxima plecare pe listă...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*

La dracu' însă lamentațiile de nefericit vagabond!...
— bordeiul clipei prezente duhnește a carte cea îngropat lavandă prin
file,

pentrucă n'ai putut uita alfabetul dragostei oarbe
în cărțile lacrimilor ceasurile astea puține, roguște scrile...

*

...mâinile tale, ah! mâinile dămile.
să dărâm, să înving, să trec toate vămile!...

În catastrofa sufletului cu miros de sudalmă și psalm
mâinile tale le vreau ca ventuzele, ca sărutul patimaș și crunt,
— buzele revederii arse să mi spună:
ești nebunule!... Ca un ecou să repet neodihnindu-mă: sunt!...

Știutor, să rătăcesc prin labirintul popasului, afectat ignorant
semnele să le văd amplificate în oglinzi,
unde este târgul, pe nimic
diavolului plecarea să mă vinzi...

*

Lângă tine, incandescent, vreau să mor de câteva ori
să nu gândești pentru toate acestea la un reviriment,
— eu mamă percep în circuitul neîmplinit al inteligenței
inertă peisagiului ca ceva monstruos și indecent...

*

Reîntoarcerea de peste hotarele acestei cocote isterice
reîntoarcerea pașilor mei: teamă de rațiunea betonului armat în confort,
pentru asta din pământul ce n'a cunoscut recitarea manierelor mele
câteva vapoare de sfidare import...

Pentru toate clipele trecute ca un artificiu aici ary Cluj
presimt, n'are să mai fie întoarcere,
ajută-mă, ajută-mă pentru toate
să zidesc în fundul inimei câteva carcere...

Mamă, ai să fii mai departe învățătoarea blajină dela numărul trei
— destinului nu mai găsesc nicio scăpare, —
cruță-mi despărțirea de referatul unuia dintre cei patru apostoli
și citește peste latifundiile febrele mele cuvântul înțelepciunii: iertare...

*

... plecările, plecările nis viața...

În șanțurile creerului de nu știu când stau dușmani
— dacă-ai ști ce crunt războiu s'a încins —
cei din partea Ecuatorului îți sunt prieteni fără să vrei
însă rănilor celorlalți sângele plecării peste setea de mereu altceva au
prelins...

Hai să închidem în scrinul cu haine de sărbătoare și naftalină, lacrimile;
— acestei plecări făgăduesc să-i sorb, ca bețivii ce nu se îmbată niciodată, ineditul —
tu mamă întoarce-te la drumul spre camera cu fetițe cuminiți
și, de vrei să mă păstrezi adevărat numi uita suduitul...

*

Pozele în care stau cuminte cu coroaniță pe cap și cărțile legate cu
pamblică tricolor în mâna dreaptă,
să le privești numai când vei primi veste;
toată joaca tinereții mele prin alambicul anilor
să-ți pară o trecută poveste...

*

Odată îmi vei zări, poate, prin geamurile prăvăliei de unde cumperi
abecedare, o carte
— pentru aceasta învoiesc lacrimilor tale patru minute,
să fii fericită în susnumita zi de certitudinea prânzului meu
și de celelalte ale vieții din toate zilele, foarte mărunte...

... Crede-mă, aș mai înfige termometrul acesta civilizată care este penița
în subțioara inimii, să-mi simt arșițele plecării,
mie teamă însă de lacrimi și de calvarul patetic al spovedaniilor
și mie teamă încă de trăsnetele remușcărilor ce răsbat prin șira spinării...

*

Iată de ce îți sărut, cum doamnei Maria Hristos nîcîcînd, mîna dreaptă,
— binecuvîntarea să fie ca o ultimă moarte;
Ridicați ancorele, sunați trâmbițele:
febrele înnoată în acel mereu « mai departe »...

*

.....

Aș dori în stihul acesta din urmă să fiu Briareu
în brațe o sută să ridic cinste plânsului tău,
— mamă, îngăduie-mi să-mi sudui crunt neputința;
stihul acesta din urmă este cea mai cumplită părere de rău..

MARCEL GAFTON

BCU Cluj / Central University Library Cluj

M'AM PLECAT SĂ PRIMESC

M'am plecat să primesc oboseli și spaime
 Pentru fantastica zăpadă,
 Pentru florile iubite,
 Și pentru frunzele lor.

Pentru singurătate și pentru copaci,
 Pentru miliardele de copaci
 Aninați de munți, înălțându-se din râpe,

Șoptindu-mi din goana trenului « Bun venit »

— Singurii care mi le-au șoptit —

Și pentru stelele 'n miezul verii, pe care cu gândul la tine le-am privit,

Pentru copacii cuviincioși ai orașului, pentru măreții nori,
 Pentru caii, ce 'ntorc după mine diamantele negre ale ochilor
 — Diamantele mari, ovale, din povești cu comori subterane...

— Ce trist e, că până la moarte liberi nu vor mai fi —

Mă 'nduioșază și câinii mari, demni, sau cei mici ca niște jucării.

— Zadarnic am vrut să uit de tinerii invalizi —

De revoltă și milă înaintea fiecăruia aș îngenunchia.

Tăcuți, ei își poartă țepene proteze,

Ori, sub unicul braț, spre consolare, pachetul cu țigări.

La unele ceasuri vin pâlcuri, sărind ca școlarii într'un picior,
 Sau ca păsări căzute din cuib. Tineretea lor vreasă și uite blestemul, alergând
 « Nici nu pot să țin pas cu voi », le spun, ca să nu mă vadă lăcrimând.

PRIMĂVARA

Câteodată, primăvara,
In lume parcă ar fi un tumult
Pe care de departe îl ascult.
Poate sunt pajiștile ce vor să crească din inima mea
Firul iubirii ce vrea să răsară din ea,
Să ajungă mătase dulce și verde,
Dar, neîncolțit, putrezește.

Câteodată, primăvara, / Central University Library Cluj
Mă 'ndrept, vreau să prind nedeslușitul tumult:
Sunt vorbele ce le-am auzit mai demult?
Este foșnetul frunzelor date în lături de umerii unui tren?
Sau e apa de onyx ce se 'nvolbură și apoi se desparte?
Hora clipelor moarte mi-ademeneste pașii cumiști.
Primăvară, mă scoți din miști.

POEME PENTRU CER

Sub bolta înaltă, ocrotitoare,
 Sub încrucișări de curcubee,
 În pas cu norii grăbiți, amețiți,
 Sau triști, funerari;
 Fără teamă, sau îmbătată de teamă,
 Am străbătut plaiurile
 Tinereții.
 De ce ași uita binecuvântata
 Uitare,
 Plutirea și freamătul
 Flamurilor în șapte colori,
 Ale încrucișărilor de curcubee,
 Ale bățăilor inimii mele?

* * *

Cer de nori în mers, cer de diamant, cer de ceață,
 Ziua când va veni sau noaptea de ghiață,
 Dela tine îmi voi lua bun rămas —
 Tu singur nu m'ai nedreptățit
 Și norii, capricioșii tăi cavaleri, pe care atât iam iubit...

Va fi deschisă o fereastră, și vei vedea
 Desprinzându-se ostenita mi privire de adâncă privire a ta,
 Și, trist, mă vei petrece până departe în Eternitate,
 Ca un prieten sau ca un frate.

MARGARETA STERIAN

LA 4000 DE GRADE

În orașul meu, cerul miroase a parafină,
oamenii scupă cu petrol prin biserici,
femeile au prins în ochi rugină
și pleacă întruna copacii isterici...

În orașul meu, nu plouă niciodată,
o negură metalică ne pătrunde prin oase,
Sângele inflamabil se scurge prin robinete și câteodată
devenim noi înșine minerale periculoase.

În orașul meu, florile cresc în benzină albastră,
prin venele noastre cusute cu fum —
ca arborii 'ntorși, rădăcinile ne ies prin fereastră
sub becuri electrice, cu puroi și cu scrum.

Noaptea când duduie pădurea de oțel,
inima plină de uleiuri roșii se culcă sub biele
și a doua zi citește că 'n America s'a mai făcut un cartel
ca să mănânce sondorii mămăligă cu stele.

O! n'ați văzut nicidecum acest oraș-minune,
oraș în care miezul fructelor e plin de brumă —
visăm în el sub frunze de cărbune
și o mie de turbine vin de ne sugrumă.

O! n'ați văzut nicidecum mamelele enorme,
 așa cum dorm în lapte negru sub dealuri de nisip
 și e destul s'apeși cu talpa ierbile diforme
 ca să țâșnească vâscul beznei de sub cip...

Iarna călătoresc zăpezile prin țară, iară
 aici furnalele au înflorit sub lună, —
 pârjolul ne ucide gândul — noi n'avem primăvară
 și plâng prostituatele cu ochi de prună.

N'avem pe sub pavaj decât părinții din petrol
 și câte-un val coclit de ură pe sub tample —
 niciodată orașul acesta nu va părea mai gol,
 niciodată conductele n'or să se mai împle.

Dimineța sunt culeși morții cu părul în flăcări,
 picioarele s'au scurs violete pe caldarâmul de jar,
 mâncate de țiteiu, mâinile băjbâie pe scări
 prin dogoarea din plante cu somnul canicular

Mai târziu, trec cazanele — turme de elefanți, greoaie
 — străzile și-au deschis tunele prin carne
 — alunecă mările cu toate porturile pe sub pietroaie:
 carbura! carbura! Cine s'o mai întoarne?

Universul întreg topit în lacrimi de carbură,
 îl soarbem în cârciumi din lămpi umplute cu sânge
 se scurg din ziduri tundre cu înghețată de pești și 'n gură
 e un gust de mlaștini acre care sgârâie, care strânge...

De aceea umblăm pe câmpuri, ruguri de clavicule — sonde:
 vom extrage din piept ultimul strop de benzen,
 coloane de oameni coboară în straturile blânde
 lichefiați de arșiță, tren după tren...

Vom extrage, ca să te iubim, așa cum ești
un putregai imens — oraș al nimănui
la 4000 de grade vin din sfârșitul tău și spui
cine îți leagă pojarul, cine te desleagă, Ploești?

MIHAIL COSMA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

STUDIU LA PROECTUL DE PODURI

Domnișoara Inginer avea inima călită la temperatura cuptoarelor înalte
 Și mă privea aspru în fiecare dimineață
 De câte ori îi povesteam despre anotimpurile svelte din preajma iubitei,
 De câte ori îi spuneam că au înflorit trandafirii nobili din parc
 Altoiți de grădinarul importat din Olanda.

Toamna aceea, fără spații violete, fără echinocții
 — Blestemată de păduri, de luminișurile rare
 Și de ierburile nementionate în erbare —
 Se așternea ca o ultimă aventură
 Peste podul ciudat și uriaș al Domnișoarei Inginer,
 Nesprijinit nici în zidărie, nici în fier.

Câteodată noaptea, când o cuprindea nebunia pe Domnișoara Inginer,
 Creșteau laolaltă podurile suspendate, din compas și echer.

Domnișoara Inginer avea inima călită la temperatura cuptoarelor înalte
 Și mă privea ironic de câte ori îi spuneam
 Că încurând iubita mea va părăsi preocupările sale de aloidism,
 Că în curând o va vesti Ingerul.

(Lanuri întinse vor rodi pe aproape de închipuirea mea;
 Domnișoara Inginer mă va privi mai ironic și mai aspru ca niciodată;
 Boi blajini vor rumega amintirea strămoșilor
 Care au îngenunchiat lângă Fiul lui Dumnezeu).

Câteodată noaptea, când o cuprinde nebunia pe Domnișoara Inginer
Podul nostru, ca o omidă uriașă, ridică spinarea către cer
Susținut doar de focul care se aprinde sălbatic în ochii de Lucifer.

Intr'o zi, poate mă voi sfătui și cu Apolodor din Damasc
Intrebându-l despre obrazul descompus al Domnișoarei Inginer,
Despre podul care o atâță uriaș și ciudat
Despre Nebunia care o cuprinde la al doilea cântat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FLORI DIN IARBĂ

Din iarba aceasta nefiresc de verde,
 De sănătoasă, plină de must
 Și de toată vitalitatea veacului acesta primar,
 Se nășteau făpturi noi
 Pe care oamenii veacului le atingeau înfiorați de spaime.

Oamenii veacului,
 Mai simpli decât firul de iarbă,
 Mai simpli decât viața lor,
 Decât sângele cald și crud al vrășmașilor uciși în luptă
 Oamenii veacului povesteau înspăimântați
 Despre demonii poposiți de undeva,
 Din neguri, din somn,
 Din fundul pământului;
 Demonii schimbaseră fața ierburilor,
 Povesteau oamenii veacului înspăimântați.

Adumbrite de game monocromatice
 Flori semidiferențiate
 Visau simplu fără petale superbe.

Stamine cu făptură nouă
 Furau vânturile joase,
 Adulmecau bondarii păroși.

Parfumul se împlinea în undulații robuste.
Peste frunțile depărtate de moarte,
Depărtate de povara complexă a veacurilor
Magi uriași sărutau somnul florilor
Plini de parfumuri primare și semințe tinere.

Magi uriași, cu frunțile de adieri fierbinți coapte,
Vor lumina efigii florale din cea mai îndepărtată noapte.

C. T. LITUON

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IERI M'AM PLIMBAT CU TATA

Ieri m'am plimbat cu tata prin satul lui Vodă,
Pe ulița Victoriei — cum se exprimă el într'o românească dela țară
Fiindcă tata e plugar: sapă și ară.

A venit în București « pentr'o sărăcie de proces, arde-l-ar focul!
că i-a sosit necazului sorocul ».

Era încălțat cu opinci. Niște pantaloni și o vestă de aba
Arătau vitrinelor un om de viață grea,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pe lângă trup mâinile mari, bătătorite,
Scăpate din al muncii frâu,
Se mirau că umblă fără treabă
Când aveau de secerat două pogoane de grâu.

Făț de domnișorii obișnuiți ai trotuarelor
Ca niște copăcei ferchezuiți de măestria unui grădinar,
Tata părea un arbore rămuros și aspru
Crescut în bătaia vântului și a soarelui de jar

Mergea tăcut,
Tărînd parcă după el tot Bărăganul
cu drumuri prăfoase,
Cu foșnet de porumb răsucit de secetă
Și cu cătune zdrențăroase.

Privea mai mult în sine decât în afară
 La cine știe ce tarla cu secară.
 Numai când îi arătam ceva mai de preț, să-l minuneze,
 Tresărea o clipă. Și ca un filosof bătrân
 Iși trimitea din nou ochii la țară.

Din toate câte ne-au eșit în cale: palate, statui, bijuterii,
 Nu i-a plăcut decât o vacă elvețiană pe firma unei lăptării.
 Atunci am înțeles că tata are o boerie de câmp
 Care nu se lasă așa de ușor prădată
 De niște case cu caturi și o stradă asfaltată.

O singură dată s'a arătat altcum —
 A zărit un țăran ca și el printre granguri
 Și i-a stat proptă 'n drum:
 S'au întrebat de sate,
 De vite, de bucate
 Și s'au despărțit simplu fără poze grave de personalitate
 Simțind pesemne amândoi căs una
 Cu iarba și țărna.

Și 'ntr'un târziu, când soarele pe turnuri da în bot,
 M'a privit lung: — Vasăzică asta-i tot.
 Arăta-mi acum drumul la gară
 Și veziți de treabă, măi băete
 Că tu nu mai ești al nostru dela țară!
 Și tata a plecat târând Bărăganul după el cu copilăria mea
 Bolnavă de tristețe că nu mai mă cunoștea.

INTUNERIC

Ești aicea lângă mine?
Ah, ce soare negru am!
Unde ești de numi mai trece
Nici o nalbă pe la geam?

Sturzul șchiop din pragul casei
A plecat. Lam dat scrisoare
Ca s'o ducă altor țărături
Cu livezi de zări în floare

Prin grădini de nori de leandru
Gândul meu va săruta,
Sub amurguri violete,
Zilnic adierea ta.

Știu c'odată te voiu vede
Steag de curcubeu pe ram —
Și sunt trist că n'am un cântec
Să mi-l crești răsând la geam.

STATUIA TRIBUNULUI

Cu luna după el înconjurată
De rama unui nour mic de tuci,
Călătorind prin timp scuarul verde
A poposit în târgul cu răscruci.

Inmirezmată ca o fată blondă
Singurătatea-i umblă pe alei
Și doar un om de piatră ruginită
Se 'nalță dintr'un rond de stânjinei.

Un om ce 'n noaptea asta luminoasă
Cu adieri de aripi de lăstun
Și-a amintit pesemne cu tristețe
C'a fost cândva poporului tribun.

Și acum c'o mână 'ntinsă către lună
Pe soclul unde stă suit de ani
Se pregătește parcă să vorbească
Scuarului de frasini și castani,

Și poate că tribunul chiar vorbește
Ceva în limba mutei vecinicii
Căci văd un plop bătrân ce știe multe
C'aplaudă din frunze argintii.

CRISTIAN SĂRBU

ȚĂRANII

Din vârste adânci privirea v'o deschideți
 Sunteți și ieri și azi la început
 Un veac v'adoarme, altul vă mângâie
 Viși trupul trist și rănilile de lut
 Gândul trimis spre rumena lumină
 Se 'ntoarce 'n țărână, cântec neștiut.

Drumeți, strămoșii 'n colnic vă așteaptă
 Incet pășiți cu mâinile pe piept
 Dreptatea vi se așterne peste pleoape
 Soarele stins lucește înțelept.
 O brazdă neagră, viața petrecută
 Acum ogorul viși deschis și drept.

Aud în zbor pierdutele cuvinte
 Zăresc abia truditul seceriș.
 Un vechi țăran se 'nalță din morminte
 Șiși mângâie pe cei în munci uciși
 Pe cei ce vin îi binecuvântează
 (Și vântul viu lovește 'n păpuriș).

IULIAN VESPER

ZIDIRE

Dacă mă burzuluiesc și gem pentru câte toate felurimi de rândueli
îmi am Dumnezeu ca un solz la fiecare sân al faptei;
Dumnezeu pe care și deși ocolesc întotdeauna
în zarva trebilor, în clina oboselilor,
de mă adun ori risipesc, cu el ades mă întâlnesc.

Tun și fulger împotriva așezărilor vechi deochiate
și clintesc greu temeiul pricinilor rele,
dar — deși scurm însuși zidul ctitoriei sale,
îl simt cum ajută cu umărul lui povârnit să schimbăm pardoseala și bolțile suitoare
pridvorul, naosul și ușile împărătești.

Culorile noi curg plete și funde din sus de pereți
și mângâie hermina, atlasul scurteicilor, tunicilor
vechilor jupânițe, vel-dregători și fel de feți,
cu horbota împăunată și cataramă nestemată,
cu dolofan huzur și bogăție blestemată;
dar și de le atârnă rău ciucurii roși,
besmeteca mână, purtând condeiul, tot el mi-o duce
măzgălind slava; rușinea străbună meșter dregându-o.

Unchiașul nins și stufos e domol de 'nțelept
și pe 'ndelete, ca din rugăciune, primenește
pajiștea pământului și sineala cerului cu stelele;
mulțumit de strică, fericit când drege, pare c'ar visa
alegând soi firul bun dintr'ale rele,
la catapeteasma lumilor născute, borangic gătea.

Bucuria lui neostenită ne-a dat putere
 să surpăm amândoi tăciunele sterpului mucigai,
 scârba urii, toiul iute al săbiilor,
 până când undeau fost zalhanale și silă
 să răsără castele pălmașilor, zilerilor
 luminoase și vesele, cu muzici subțiri,
 cu grădini învoalte, cu iazuri tolănite, reci,
 cu libărci și crizanteme de-o chilă.

Spulber întreg, mai aprig decât tinerețile,
 laolaltă cu muchia plugurilor și ale buchilor,
 copilăria lumii în ie curată să limpezim;
 proaspătă cumiņtenie aibă acești feți logofeți
 ușori de rele, adevărate luminișuri de zori.

Dumnezeul fieștecui mugur dă la murmurul tâmplei lui
 într'o putere care pe lume se poate pricepe,
 ceși are nume, că oricine îi stă a spune:
voință, știință și minciună: alhimia-minune. *rary Cluj*

Cu toatele, bunele, noile, adevăratele,
 numai și numai pentru puzderia asta mică
 de gloată amară, cu fire de furnică.

ȘTEFAN POPESCU

CÂNTEC SPIRITUAL NEGRU

Corul era adunat în casa Sfântului Beniamin, șeful corului,
 Cel mai bun organizator de coruri pământești
 Care a venit de mult timp de pe Iordan,
 Trebuia să cânte la nunta mea
 Cu Penelope, nepoata Sfântului Beniamin,
 — cea pe care o iubeam la nebunie —
 Sfântul avea o haină mare cu șireturi,
 Era negru ca toți îngerii și sfinții
 Chiar și Domnul la fel era, un Dumnezeu Negru
 Dar când veneau și albi în Paradis
 Iși punea pe față o mască albă.
 Când a intrat Sfântul Beniamin în odaie
 Corul a început să cânte.

CORUL INTREG:

Ciudată a fost viața lui Nathaniel
 Din cântecul pe care ți-l cântăm,
 Azi în ziua aceasta sfântă, iubită Penelope
 Sfântul Noe ne-a trimes la tine

PAVEL, SARE ÎNAINTE:

Mai bine lăsați-mă pe mine să-l cânt
 Eu îl spun în trei clipe,
 Și nu știu dacă mai este ceva în lume
 Care să poată cânta ca mine
 Sunt doar cel mai bun cântăreț al corului.

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI

Nouă ne spui, Pavel, parcă nu te cunoaștem
 In Cer, ești cunoscut ca cel mai mare mincinos
 Intr'o zi, chiar un ofițer de draci, un căpitan, mi-a spus
 Că nu e sigur că el te-ar putea întrece.

CORUL INTREG:

Sfinte Benjamin, noi îți ascultăm cuvântul tău sfânt
 Cântecul acesta este un cântec ceresc
 Astăzi însă, la nunta lui Penelope
 Am vrea ca nimic să nu tulbure melodia
 Nu poți să faci pe solistul Pavel să tacă?
 Acest spiritual ar fi de două ori mai frumos
 Dacă el ar sta să asculte doar.

PAVEL, MĂHNIT

Să-mi fie învățătură, dacă mă bag într'un cor prost
 Sfinte Benjamin, aș fi primit oriunde cu brațele deschise,
 Ar plânge toți de bucurie când m'ar vedea
 Din dragoste pentru ei am rămas în vale, să-i învăț să cânte,
 Și acum dâșii vorbesc așa, în fața șefului corului
 Tocmai cântecul lui Nathaniel să nui cânt—care mi-a fost prieten bun
 Eu care sunt de neînlocuit într'un cor.

SFÂNTUL BENIAMIN:

Uite, să fim toți împăcați:
 Te voi preface într'o orgă, să ne acompaniezi astfel
 Și îți vei cânta partea ta, pe care o știi.
 Tot aveam noi nevoie de o orgă
 Ai să fii o orgă mare și frumoasă
 Cu razele soarelui, lucind pe ea în depărtare
 Lustruită cu lac negru
 Vei fi o orgă foarte prețioasă

Orga intona grav, mai grav, foarte grav
 Masa era plină de lumânări aprinse
 Penelope îmi ținea mâna și ascultam:

CORUL INTREG:

Pe Nathaniel, Diavolul Mai Mare, cel înfiorător
 Lăa luat de servitor, într'o zi
 Căci Nathaniel gătea cele mai bune mâncăruri din lume
 Cânta cele mai frumoase cântece
 Și era un bun dansator.

ORGA GRAVĂ:

Era chiar un foarte bun dansator.

MICA HATTIE:

Și era îndrăgostit ca un nebun
 De mătușa mea Hattie cea frumoasă
 Foarte mulți se îndrăgosteau de ea
 Dar ea îl iubea numai pe el.

CORUL:

Astfel Diavolul lăa luat servitor
 Deși el era un supus credincios al Domnului
 Și rugăciunile sale negre Central University Library Cluj
 Ajunseseră vestite.

ORGA:

Era om de suflet, Nathaniel al nostru
 Și un bucătar neîntrecut
 Doar eu care mai găteam în lume ca el
 Peștele gătit de noi era ceva minunat
 Eu n'am mâncat niciodată ceva mai bun.

CORUL:

În ce casă intrase bietul de el,
 Plină de sârme și aparate, care făceau scânteii
 Puneai mâna pe masă și erai azvârlit în altă odaie
 Sau erai bătut pe întuneric, de stăteai o săptămână în pat,
 Nu erau ferestre în casă și bietul Nathaniel se lovea în fiecare zi
 De o sută de ori, poate chiar de o mie de ori
 Și avea fața plină de cucue
 Dar frumoasa lui Hattie tot îl iubea.

MICA HATTIE VISĂTOARE:

Daa... se țineau de mână și se sărutau.
 (cu ochii departe) li spunea: te iubesc!
 Ce cuvinte știa și Hattie și doar era cât un pumn
 Deabia avea dinți.

ORGA:

Tu pleacă de aici, că ești mică
 Nu trebuie să știi lucruri din astea
 Vaaai! Nici nu te-ai spălat pe față.

MICA HATTIE:

Eu îmi cânt partea mea, restul nu te interesează.
 De altfel am fost cerută în căsătorie de cinci ori.

SFÂNTUL BENIAMIN:

Și dracii, puah! ce javre spurcate
 Te îngrozeai când îi vedeai
 Cu mustățile lor negre și urite
 Cu cozile care șuerau în aer
 Și AVEAU și coarne.

ORGA:

Viața pe care o ducea Nathaniel era îngrozitoare;
 Trebuia să gătească pentru atâți nelegiuți
 Se ruga zilnic, Îngerului său
 Dar primise ordin să stea pe loc.

CORUL:

Făcea și el ce putea, nu era un negru prost
 Așa cum spun unii de Pavel al nostru.
 Punea sare în mâncare de zece ori cât trebuia
 Sticlă pisată, cuie, table vechi și drugi de fier,
 Ba chiar într'o zi la un banchet, când sărbătoreau
 Intrarea în Iad a zece femei — una era soția lui Pavel
 Celelalte, iubitele lui —
 A pus un butoi de otravă în mâncare
 Niciodată n'au mâncat blestemații mai cu poftă.
 Și Diavolul Mai Mare a vrut să-l facă bucătarul Iadului.

BĂTRÂNUL PAUL, CU GRIJE:

Băgați de seamă, băeți, să nu vă lăsați prinși în cursă
Știm prea bine ce vrea împielitatul dela noi.

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI:

Intr'o zi, a fost adus la judecata blestemată
Un bătrân negru, care nu făcuse nimic, dar fusese pârît
Și Diavolul Mai Mare voia să-i scoată mărturisiri pe placul lui,
Că a furat, a băut, a omorît, s'a bătut
Ceea ce nu era de loc adevărat.

Cât lau chinuit pe bietul moșneag
Ars, tuns, pârilit, motololit, azvârlit
Răsucit, învârtit, împins, aruncat,
Toate chinurile ladului, de care am auzit
Până când Diavolul Conducător a strigat:
— Să-mi aduceți un pahar de otravă
Un pahar din otrava cea mai cumplită
Să-i arătăm noi cine suntem,
Și rânjea hidos... Ah Doamne! Dacă n'am fost eu acolo
Să-l afurisesc pe codat.

Și Sfântul Beniamin ieși din cor mâhnit
Și ridică brațele spre Cer.

CORUL:

Atunci s'au dus servitorii mai mici
Și au adus dela Nathaniel paharul cerut;
Il bău bătrânul fără puteri
Dar cu credința sălășluind în sine
Și deodată se ridică, ca un înger
Plin de o forță cerească
Și ameteându-i pe toți ieși din camerile de tortură.
Nathaniel n'a râs de multe ori în viață așa:
In loc de otravă, dânsul îi trimisese
Sângele Sfânt, binecuvântat.

SFÂNTUL BENIAMIN INVESELIT:

Aceasta și multe alte fapte asemeni
 A făcut Nathaniel ca bucătar al Diavolului Mai Mare
 Dar niciodată n'au aflat încornorații
 Cine le-a salvat victimele.

CORUL:

Se răzbuna și el cum putea
 Pârlea cozile servitorilor blestemați—
 Le dădea mâncare proastă
 Și adesea punea șoareci morți în ea
 Seara, când se culca, se gândea la Hattie
 Și toată noaptea o visa.

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI:

Așa băeți îmi plac mie,
 Puteți să luați pildă dela el.
 Și ce frumos a salvat-o pe bătrâna Hannah.

MICA HATTIE:

Bătrâna Hannah este bunica mea
 Și mama frumoasei mele mătușe Hattie
 Căreia îi port numele
 Ca să fiu tot așa de frumoasă ca ea.
 Bătrâna a murit acum câțiva ani
 Ce dinți avea, Doamne Sfinte,
 Spunea că într'o zi o să mă mănânce.

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI:

N'ai nicio grije, micuță Hattie:
 Atât timp cât sunt eu aici
 Nimeni n'o să se atingă de fetițe.

LUNGANUL SIMON, CU VOCEA LUI GROASĂ.GROASĂ:

Numai dacă o să cânte bine în cor
 Dacă nu, poate s'o mănânce și o furnică.

CORUL:

Grozavă era și bătrâna asta
 Nathaniel o cunoștea foarte bine
 Căci îi azvârlea căldări cu apă, în cap
 Când venea seara s'o sărute pe Hattie.
 Dragostea din cer ne este dată
 Dar bătrâna n'o respecta
 Așa că a ajuns în mâna celor ce au coarne.

BASUL NOE (care are toată familia în Paradis)

Cât l'a rugat ea pe Nathaniel, când l'a văzut
 Bine că a scăpat Valea de ea,
 Trebuie să mulțumim Cerului, pentru asta
 Dar și unde a ajuns, era prea de tot.

BĂTRÂNUL PAUL

Intr'adevăr, nu era un loc unde să poți dormi în liniște.

CORUL:

Avea inimă bună, (băiatul Central University Library Cluj
 Și s'a lăsat înduioșat
 Mai ales că pe Hattie, fiica ei, o visase iar;
 Cu mâinile murdare de pește
 S'a dus la Diavolul Mai Mare și s'a rugat s'o ierte.

SFÂNTUL BENIAMIN:

Îar fi dat el drumul pe ascuns
 Dar era o pază grozavă atunci
 Și nimic n'ar fi putut să scape din labele spurcate.

LUNGANUL SIMON, CU VOCEA LUI GROASĂ, GROASĂ:

Era bine dispus în ziua aceea, Diavolul Mai Mare
 Băuse un vin negru, grozav de bun
 Chiar din Valea noastră (Valea Vulpilor)
 Unde sunt cele mai bune vinuri din lume, cred,
 Și amețit cum era, a iscălit o hârtie de liberă trecere
 Și i'a dat drumul.

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI:

Să moară de necaz păzitorii dela ușă
 Când au văzut hârtia, dar n'au avut ce face
 Și ce instrumente grozave aveau la cingători:
 Săbii, puști, cuțite, cutii cu otravă,
 Furci, aparate misterioase și altele —
 Te speriai dacă le vedeai.

BĂTRÂNUL PAUL RIDICÂND MÂNA:

Poate să aibă el, mult și bine
 Tot Domnul e mai puternic.

CORUL:

Când a ajuns bătrâna Hannah în Paradis, a rămas uimită
 Il iubea mult Domnul pe Nathaniel,
 Și Sfântul Petre știa ce suflet ales are,
 Dar multe zile grele au tras Ei cu bătrâna mamă a lui Hattie:
 Au trebuit să-i dea coliba cea mai îndepărtată
 Pe malul unui râu să pescuiască tot timpul
 Pentru aprovizionarea Raiului.

MICA HATTIE:

A doua zi pe seară, Nathaniel s'a dus la frumoasa Hattie
 Și i-a povestit totul.
 Ea era așa de fericită, că l-a sărutat
 De atâtea ori, că nici n'am putut număra
 Am adormit pe când trăgeam cu ochiul, în tufișul unde m'am ascuns
 Și dimineața când m'am trezit, ea tot îl mai săruta.

LUNGANUL SIMON CU VOCEA LUI GROASĂ.GROASĂ:

Dar era și voinic. Ați văzut ce corp avea?
 Era renumit, pentru puterea lui.
 Odată i-a tras o palmă unui drac
 Că i-au sărit vârgatului toți dinții.

MICA HATTIE BUCUROASĂ:

Bine i-a făcut.

SFÂNTUL BENIAMIN:

Atunci s'a îndrăgostit și Diavolul Mai Mare de Hattie
Și ce dragoste: Nu mai făcea nimica
Stătea toată ziua culcat și se gândea la ea
Iar Diavolii mici îi dădeau dulciuri și vin rece.

ORGA:

Tocmai de iubita lui Nathaniel a trebuit să se îndrăgostească încornoratul?
N'o să scăpăm niciodată de acești codați?
Domnul ar trebui să termine cu ei.

MICA HATTIE:

Să nu mai fie niciunul pe lume.

TÂNĂRUL DANIEL CEL MAI FRICOS NEGRU DIN LUME:

Ar trebui să facem o expediție împotriva lor

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI:

Nimic nu se poate schimba, din nefericire
Parcă eu nu aş vrea?

CORUL CÂNTÂND:

Înțelesese și Nathaniel ce-i cu cel Rău
Și trimisese vorbă Ingerului său păzitor
Care-l învăță ce să facă;
Și Duminica a venit.

ORGA:

Diavolul Mai Mare, înebunit de frumoasa Hattie,
Luase chipul lui Nathaniel
Și plecă spre casa ei,
Iar lui Nathaniel îi porunci să stea acasă.
Se ducea să petreacă toată noaptea acolo,
Atât doar că îngerii și negrii sunt mai deștepți ca blestemații.

MICA HATTIE:

Ce frumos cânti tu. Și ce-au făcut?

CORUL:

Ingerul o adusese pe bătrâna Martha
 Cea care are optzeci și trei de dinți și nouăzeci și trei de ani
 Și-i moartă după dragoste,
 Deși e atât de grasă că te sperii de ea.
 În întunericul casei, ea semăna acum cu Hattie
 Iar Hattie fugea pe drumuri ascunse la Nathaniel

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI:

Deabia dimineață și-a dat seama Diavolul Mai Mare
 Și-a leșinat de furie; Nathaniel când plecase
 Dăduse drumul la două sute de suflete nevinovate
 Care erau ținute ascunse în pivnițele reci,
 Căci cheile casei fuseseră date lui Nathaniel, de cel Mai Mare
 Ca să fie ținut acasă
 Iar păzitorii au fost trimiși după lucruri urâte.

CORUL:

Așa și-a scăpat iubita Nathaniel
 Cel mai mare bucătar din Vale
 Cel mai bun cântăreț al nostru
 Și un bun dansator.

MICA HATTIE:

O, chiar un foarte bun dansator.
 Și eu îl iubeam.

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI:

Cât n'a căutat spurcatul, să pună mâna pe el
 Și pe Hattie după care se topea de dor
 N'a încercat să prindă nici măcar sufletele cinstite
 Care-i scăpaseră din pivnița spurcată,
 N'o dorea decât pe frumoasa negresă
 Dar îngerul păzitor a lui Nathaniel i-a ocrotit
 Și eu însumi i-am ajutat cum am putut.

CORUL:

După puțin timp, au fost afară din primejdie
 Căci Hattie a născut un copil,
 Un copil grozav de frumos, râdeai când îl vedeai
 Cum voia să vorbească și nu putea
 — Copiii când sunt mici nu știu să vorbească —
 Nu știu să spună nici măcar « bună ziua ».

ORGA :

Da, Diavolul n'a mai putut să se atingă de ei,
 Dela nașterea copilului, așa e legea,
 Dădea doar târcoale de departe casei lor
 Și ofta îndrăgostit până la urechi.

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI:

Să se învețe minte, bine i-a făcut Nathaniel
 Dreptatea trebuie să învingă
 Cerul și îngerii de asta există
 Să împiedece răul să se amestece între cei ce se iubesc

CORUL:

Și Duminica, când primăvara venise,
 În Vale, Nathaniel a venit să ne viziteze împreună cu frumoasa Hattie
 Aveau patrusprezece copii, de mână, toți frumoși,
 Un copilăș de cinci ani a ieșit să se plimbe
 Cu micuța Hattie, din corul nostru, care-i foarte drăguță,
 Iar cel mai mic se speriașe și plângea.

ORGA:

Taci micuțele, joacă-te cu mine
 Te-au speriat ochii lunganului ăsta prost Simon.

SFÂNTUL BENIAMIN, ȘEFUL CORULUI CU OCHII
RIDICAȚI SPRE CER:

Căci toată viața umblăm după dragoste
 Și dragostea e viața, copiii mei.

IORDAN CHIMET

FURTUNA

O flotă necunoscută urcă peste o mare furtună a muntelui.
Cu sufletele strămoșilor arzând la catarge, caravelele coboară
lângă stânele de piatră, lângă râpele sbătându-se în urlet între pulpele
de gresii.

Eu, vântul și strigătul de calcar al muntelui creștem peste noapte,
peste marile lacuri ce au inundat țara,
peste apusul ce se sfâșie ca o cortină în flăcări, dincolo de zare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Văd cum, smuls de uragane, soarele crește prin spații,
cum se svârle arzând din înălțimi râpele stelare
cum carul, învolburându-se, peste calea lactee se revarsă
cum calea lactee în flăcări peste adâncuri se prăbușește
tărând mărire cerești într'o cosmică sfâșiere, într'o oceanică surprare.

REGELE LEAR

Pe drumurile țării mele, cântând în valuri sub răsărit
rătăceam în fiecare dimineață înălțat din somnul întunecatului meu
sânge.

Cu nopțile grele din ochi revărsându-se peste câmpuri
în valuri negre, în potopuri de moarte și de umbră,
rătăceam sfâșiat de vânturi, rupt de ploi și de lumină, ca regele Lear.

Fiicele mele crescură în strungile morții, ale vieții și ale iubirii,
sumbre castelane, sbătându-se frenetic sub vânturi, în vârful turnurilor
de piatră.

Mă ademeniră, în mine, tainic, sângele lor îl topiră, mă alungară.

Sunt regele Lear. Cântecul urcă 'n mine, pe drumurile șterse ale țării
mele,

sub munții ca niște dinozauri morți în soare,
sub soarele ca un cuțit roșu infipt în cer.

PRIMĂVARĂ

În primăvara aceasta cu ploi clocotitoare,
cu arbori foșnind în creșteri argintii sub lună,
singur, în vârful unui înalt catarg, plutesc prin stelarele arhipelage
și ascult în zumzetul universal un sbor răsunând prin platoșele mării.

Peste noapte, la antipod, sub o tăcere joasă, înșelătoare,
într'un turn plutind peste mitica moarte a unor întregi popoare
strig cu un glas ridicat ca un far peste exodurile junglei
să-mi regăsesc sufletul, subțiat în parfumul unor străvechi civilizații,
înapoi, din topirea lui în clocotul pădurilor virgine.

STERE POPESCU

INGERUL

Mai port în degete inele moi
și cearcăne de umbră și fântâni
ce pâlpâie și ostenesc curând
în gândul și în glasul de descânt.

Din tot ce-a fost tăcere la 'nceput
(căci știu ceva despre un trecut adânc
mult mai adânc decât suntem
și decât visul și pământul ăsta mut și blând).
Din tot ce-a fost tăcere la 'nceput
ca dintr'o boală istovită în trecut
dar care stăruie târziu în unii iar
mi-au rămas aripile moi de sub pieptar
și rănile albastre de pe gând.

SERBARE

Cununile ne strângeau tâmplele moi,
sângele subțire ca o mireasmă,
îngerii ce rătăceau printre noi
nu știau să ne deosebească.

Ochii, cum ne alunecau peste lucruri de lin,
nici fluturii nu respirau mai ușor,
un arc sleit țineam în mâini
cu degetele palide de sbor.

STANȚE

Anii ardeau lângă ferestrele înalte,
brațele, părul, ghirlande ce lin veștejesc,
aurul verii unde se adună surâsul,
coloanele albe ale zilei ce nu se sfârșesc?

Niciun îndemn, apele dorm lângă maluri,
cum în tăcere cuvintele moi odihnesc,
sborul și munții, arce ce iarăși coboară,
brațele, părul, ghirlande ce lin veștejesc.

ALEXANDRU VONA

AUTOPORTRET

Emil Manu e frate cu plantele,
Fruntea lui e o botanică de ger;
Seara când întrebările ciocănesc în uşe
Deschide toate ferestrele cărnii spre cer.

Intr'o carte se culcă cu toate femeile,
E prieten cu Dumnezeu şi-l bate pe umăr,
Il cunosc toţi oamenii necăjiţi
Şi vinde 'n fiecare gară tristeţi fără număr.

Emil Manu, ai rămas demodat ca un vals.
O să-ţi aduni prăvălia polară.
Pentru că-ai înşelat cu sticle colorate pe oameni
O să te aresteze moartea într'o seară.

MANSARDĂ

Seara când străzile tac,
Trebuie să încui toate ușile
Cu lacăte grele și să înjuri,
Să nu oprești în odaie decât
Umbrele oamenilor din cărți.
Aceste înserări incerte
În care orașul se topește meditativ
Cresc dincolo de ziduri
Cu țări de gelatină,
Cu mâini care țipă ca niște drapele.
Portretele verzi pe pereții, oblici
Sunt niște bucăți din viața care fuge 'n odaia mea
Ca 'ntr'o țară fantastică.
În aceste confuzii cu amurguri gravate pe inimi,
Lângă pomi violenți în care atârnă sdrențe de cer,
Oamenii sunt mai clari decât ziua,
Femeile nu se rușinează convențional că sunt goale
Și citesc poeme cu poște primitive.
Trebuie să înceapă o noapte ca 'ntr'o carte bizară
Cu cetăți suspendate în vegetații marine;
Dar seara aceasta incertă și turmentată de vis
Va rămâne în mine închisă în carne
Ca o durere fără sfârșit
Ca o plantă care țipă cu mâinile roșii din ape.

Aceste înserări încerte
În care orașul se topește meditativ
Trebuie să moară cu ultimele gemete ale străzii
Și în odaia mea vor crește
Meduze mari de liniște: lacrimile.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

STAMPĂ

(Fragment de Ev Mediu)

Ceasornicele noastre neașteaptă cu corole
De epoci îngropate în mucedă gravuri
Și azi sunt toate 'nchise în cântecele negre
Doar undeva orașul e putred de armuri.

Cu inima prin toamne cresc seri de pluș
Și 'n carte neașteaptă visul, lașul
Erou de epopee ascultă cum se sting
Ceasornicele noastre și undeva orașul.

ORAȘUL ĂSTA

Orașul ăsta parcă-i un bazar
Cu lucruri vechi în care ești
Mai mult un om de porțelan
Ascuns în nopțile din cești.

Și seara trec spre Persia covoare
Și povestim la colțuri despre ele
Când se coboară noaptea mea pe străzi
Cu mâinile de plante și vopsele.

Orașul ăsta parcă fuge 'n urmă
Și am rămas adolescenți în zile
Topite 'n nopți de orient
Și tac havuzuri calme în pupile.

E poate un han în care beau hamalii
Și se coboară luna în pahare
Iar visul ca un cântec japonez
Rămâne seara prin bazare.

Orașul ăsta parcă-i o minciună
Cu străzi pierdute undeva sub vile
Și cu femei fluide care vând
Stupefiantе calde în pupile.

EMIL MANU

ELEGIE APOCRIFĂ

Uite, o să mi pun fularul și o să plec către școală
 Să mă sinucid cu aforisme ca un filozof de hotel —
 Port în piept ca 'n vitrină o inimă grea și ovală
 pe care o umplu cu spirt și o leg de plămâni cu 'n inel.

Dimineața îmi întorc organismul ca pe un ceasornic cu chee...
 ...Odată visam că eram cu tata și mergeam să murim...
 Pe un trup prețios ca un bulevard mirosind a femeie
 Gândurile noastre erau tramvaie cu care patrolam anonim...

Uneori asfințitul plutea în armură-călare
 Îi legam de coadă soarele ca o tinichea spre apus —
 Pe cer ca pe o pânză subțire, inocentă și mare
 Toți sfinții făceau teorie cu papucii în sus —

Știam că doi și cu doi la miezul nopții fac șase sau șapte...
 Ori geometria buzelor fierbinți și uscate 'n război —
 Cu tunuri de bronz răsăritul trăgea în ferestre cu lapte
 Să treacă 'n sincopă lumina cu sâni fantomatici și goi.

Așa pe caetele minții pătate în tuș de cuvinte,
 Printre poeme cu bașcă și ochii rotunzi sub rimel
 voi sui pentru primăvara asta un catehism urban și cuminte
 în care fiecare va lătra curios ca un bot de câțel.

IOAN I. HORGA

VEACUL XX

Nimic altceva decât marșul cumișeniei pe scripte
și prostia solemnă a iubirii de aproape.

Nici cămășile de forță nu sunt în stare să ne mângâie 'n țipete;
până și zările mor cumiși, cu gologani de cinci lei pe pleoape.

Nu se 'ndură nimic, niciun' minutar
să ne treacă dincolo de carâmb.

Numai femeile pe care le visăm, femeile noastre de chilimbar
ajung la cotitura sufletului cocoțat și strâmb.

RADU CĂPLESCU

NOTTURNO!

Cine se tângue noaptea în fiecare lucru?...

Casa noastră a părăsit parcul
Pasăre monstruoasă
Corabie cu pânzele ridicate
În care strigoi ne preumblă
Când Dumnezeu, odată cu noi, se odihnește.

Cine se sbate în arborii înțelepți
Când parcul s'a făcut noapte foșnitoare?...
Cine vrea să vorbească adevărul lui întunecat
Când serafimii nu mai străjuiesc în cer
Și toți și-au ascuns gândurile sub pleoape?

Nimeni nu știe unde a fost sufletul lui
În noaptea aceasta.
Copiii au dormit liniștiți
Și câinii s'au lăsat mângâiați de stafii.
Nimeni mâine nu va vedea în nisip
Adevărul întunecat al nopții ce a trecut.

ORACOLE

Poate că nu va mai pribegi
In nopțile tari de abanos
Sufletul nostru
Vânt neprihănit
De zidurile pustii ale pădurilor.

Din pietre s'au născut
Cu veștimente dumnezești
Vorbele înțelepte ale morții,
Vorbele ascunse ale morții;

« Să nu lăsați trupurile voastre singure »
Să nu fugiți în păduri
De spaima nopților ce vor veni,
Poate că sufletul vostru
Nu va mai pribegi neprihănit,
Și cu tărie se va întoarce
In templele lui părăsite.

Soarele nu se stinge curând ».

RADU VASILIU

DUPĂ DECEMBRIE

Despre luna asta nu stă 'n calendar
 Totuși o măsoară cu treizeci de vecii;
 E un sbor gigantic cu aripi tăiate
 Înspre steaua poate 'nașipată, poate
 Dincolo de orice sbateri omenești...

Este luna 'n care dăruiești
 Prietenie pietrei luni întregi scuipată,
 Când te întorci cu buze peste palma dată,
 Și pe malul galben ăstui fluviu larg
 Viețile sunt moarte, visele sunt treze.

Trebuie o lună nouă să urmeze
 În oglinda clipei să asvârli cu piatra
 Navei deslegare 'n zarea depărtată;
 Explorând din vârful triste de catarg
 Sufletul pierdut pe undeva prin nori.

Trebuie o lună nouă să urmeze
 În care săracul să râdă 'n palate
 Cum câteodată soarele 'n noroi.
 Iată ploaie tristă plouând nestemate
 Unde să ne ascundem, să ne pierdem unde?

Trebuie o lună nouă să urmeze
 După acest Decembrie neducând niciunde...

CAI

Singuri și mari pe marele deal singuratic,
Ca zorii de albi, ca amurgul de roșii, vreunul
Pată de noapte prin iarba cu șoapte —
Cu șoapte și rouă —
Poartă somn în copite, poartă jăratric.

De aici, de pe coama de deal, cu coamele 'n vânt,
Ce mic e stăpânul cu bice și vorbe și zarea ce mare;
Liniștiți pasc lumina 'n curcă 'n frunzișuri și plante
Și-i mângăie raza unde călcâiul lovea dur în coaste,
Până la ora în care,
Printr'o spărtură de nor, vor pătrunde în cer,
Descătușați alergând pe șesul cu ierbele albastre...

INSCRIȚIE PE UN SICRIU

Când vei intra 'n pământ, tu nu uita
Să le spui viermilor c'ai fost cândva copac,
Și c'ai avut un frate astăzi vioară,
Pe altul sângeră cândva Isus
— Și astăzi sângeră ca 'ntâia oară
Și rana lui se 'ntoarce în Apus... —

Să le mai spui de ziua ce-și strângea luj
Sub ramul tău culoarea și lumina;
De paseri ce-anotimpul îl vesteau
Și au plecat cu visul tău spre Sud...
De ștreangul ploii strâns pe creangă ud
Cea îmbiat cândva amar poetul...

Când vei intra 'n pământ, tu nu uita
Că ai crescut mai darnic înspre ceruri
Din seva ta și din durerea mea.

RADU TECULESCU

FRATE, SORĂ, VITREGĂ

Ne socotim anii asemeni, deși ne opresc să fim gemeni,
rușinați, bănuți, mama ta și ciudata noastră întâlnire cu tata.
Nepovestită calea sângelui, păduroasa, întunecata,
Calea robiei noastre, a laptelui, neînțercata.

Doică, mama ta, între noi, ca o dulce fantomă a laptelui
umbra deabușelea a tatălui noaptea, îngenunchiat.
Fără somn adorm leșinat, de petrec până la ziuă prin mine,
Când cu lapte, când cu sânge pive line.
Să nu dansăm, să nu șoptim, alăturați
Am lăsat între noi și în Canaan fiecare alți frați.
În anotimpurile noastre bogate în lapte și sânge să ni-i amintim
Țara lor de piscuri, săracă, s'o preaheurvim.

BORIS DEȘLIU

IN LARGA TĂCERE

În larga tăcere a muntelui ore grave se pârguiesc.
Ascultă: liniștea pătrunde în văi ca într'o scoică
astupând vechiul tumult al primelor oceane.

Moartea și-a încheiat aici ultimul ciclu
Și 'n mijlocul acestui cerc ideal care reprezintă lumea
ești târziul paznic al nopții:
privirile tale străbat ca un puternic fluviu
Portaluri grele de taine.

ORAȘUL DIN SÂNGE

Nu știu sub care meridiane crește crucea sudului
Și totuși sângele meu
rătăcit în plămânul obosit al orașului
e mai amar decât toate mările lumii.

Nu am auzit niciodată foșnetul oceanic al junglei
și cu toate astea
freamătul de revoltă al mulțimilor din sângele meu
e mai puternic decât cele dintâi vânturi.

Tumultul luminii tot mai mult se afundă
în apele serii:
deasupra orașului spumegă valurile îndepărtatelor oceane,
urcând tăcut în fiordurile arterelor.

Lebedele lunii au poposit în amurgul roșu al cuptoarelor;
macarale trag peste cer blocuri grele de umbră
și timpul coboară vertical
în vuetul rotundelor inimi.

Orașul sue acum în clopotul transparent al nopții
Și în zidurile de lut mai poți asculta încă
sbuciumul stins al vârstelor
când marea era crucificată aici
în alveolele de piatră ale muntelui.

MIHAI MĂNCIULESCU

BALADA STELELOR

...Și stelele au continuat să discute,
Frați, surori și rude necunoscute,
Despre eternitățile nesfârșite, neîncepute,
Și stelele au continuat să discute...

Doar cometele harnice măturătoare
Curățau cenușa stelelor crepusculare,
Din salonul cu oglinzi bizare,
Candelabre vechi și magice covoare.

De undeva, de nicăieri un glas clar
Străbate al universului salon.
Înainte a unei oglinzi râde ștrengar
O stea cu chip și alură de demon.

Pe buzele vopsite de senzualitate
Apare un surâs ironic și malițios,
Genele clipesc despre vechi păcate
Preferințe pentru joc voluptos.

O clipă se îndepărtează cu pas ușor,
Se contemplă cu ochiu amuzat,
Și învârtindu-se în vârf de picior,
Schitează un gest mândru și elegant.

— Sunt veșnic tânăr, plin de vlagă,
 « A mea inimă — o glastră de flori,
 « Pentru Ileana mea cea dragă,
 « Râd și fluier de legi și sori.

« Ochii aprinși de doruri confidentiale,
 « Buze dogorîte de vers neexprimat,
 « Sâni svâcnitori de pasiuni carnale,
 « Ale ei brațe suple, — șerpi de păcat.

« Ne plimbăm pe nesfârșite bulevarde,
 « Suntem punctuali la întâlniri,
 « Depe ale spațiului înalte balustrade,
 « Ne dăruim mereu iubiri-vrăjiri.

« Flori, mere roșii, poame fermecate,
 « Când zgomotoase, când discrete plăceri,
 « Eu și Ileana gustăm din toate, —
 « De ce mă priviți cu ochi severi?

« Oare vă displace a mea lungă pelerină?
 « Este tot ce e mai scump și original.
 « Guler alb din polară hermină,
 « Tropicale broderii, brâu ecvatorial.

« Poate al meu nas cu vârf insinuant
 « Tulbură rutina preocupărilor transcendente?
 « Iertați-i forma și spiritul infamant,
 « El vă exprimă ale purtătorului sentimente.

În al universului străvechiu salon,
 Stelele privesc cu ochiu rece-acuzator.
 De nicăieri, de peste tot un straniu svon,
 Constelațiile discută despre micul tulburător.

Carul cel mare, Carul cel mic se opresc
Pe drumul zădărniciilor nebuloase,
Ursul cel Mic, Ursul cel Mare pornesc
Din curțile meditațiilor fabuloase.

Vulturul se apropie de perfidul Scorpion
Renunțând la a sa spectaculară demnitate,
Racul cabotin și pensionarul Dragon
Ies din culisele teatrelor demodate.

Coroana Boreală reaprinde ale ei străluciri
Pe capul unei regalități debile,
Lira tremura pe ale ei coarde subțiri
Imnuri uitate și lamentații umile.

Milioane, milioane de stele schimbă
Părerii asupra moralei etern legiuită,
Intr'o monosilabică și arhaică limbă
De niciun poliglot tălmăcită,

O voce venită din depărtări, depărtări,
Curmă brusc zadarnica palavrageală.
De pe tronul mensei și somnolentei țări,
Sirius fixează steaua insurecțională.

« Tu tulburi mereu a noastră domnie
« Cu bahice chiote și gest insolent
« Chipul ți-e fardat de omeneasca trufie,
« Al tău nume e o poreclă de joc indecent.

« Pentru o Ileană cu zâmbet înșelător
« Peste a eternității morală treci.
« Spațiul îți este al voluptății decor,
« Timpul, — orologiul veacului douăzeci.

« In cârciumi cu lumină artificială
« Sorbi roșii sângerei pahare de vin,
« Uiți a ta origină transcendentală, —
« Nu aceasta ți-e sortitul destin.

« Înțelepciunea e o himeră cu aripi plumbuite
« Plăcerea un spasm în pat procustian,
« Poezia e o curtezană cu buze otrăvite, —
« Ignorăm deziluzia faptului contemporan.

« Beatitudinea e în absentul infinit,
« Totul e un neașteptat mâine,
« Nu cunoaștem capriciile unui mit,
« Nici cuțitele luptelor pentru pâine.

« Suntem voiajorii unui drum transcendent
« Dincolo de simț și gând prizonier,
« A ta ființă e din același etern element, —
« Renunță la omenescul mărunț și efemer.

Un chiot urmat de râset batjocoritor
Străbate depărtările voiajurilor inutile.
Steaua cu inimă și cuvânt seducător,
Răspunde invitației și muștrărilor senile.

« Un somn cu pleoapele întredeschise
« Intr'un voiaj fără vis și iubiri?
« O, Sirius, îmi plac lucrurile interzise,
« Mai ales ale Ilenei pătimașe dăruiri.

« Ce este al vostru uniform peisaj
« Înaintea unui ochiu de amantă?
« Ce este al vostru cosmic ermitaj
« Înaintea unui trup de bacantă?

« Ce este a voastră mișcare în spirală
 « Față de ritmul unui dans popular?
 « Ce este a voastră lumină ireală
 « Față de sclipirea sângelui revoluționar?

« Ce este al vostru spațiu nemărginit
 « Înaintea unui mugure în floare?
 « Ce este al vostru timp nesfârșit
 « Înaintea unei primăvere germinatoare?

« Să renunț la efemerul și mărunțul uman
 « În schimbul unei vieți transcendente?
 « O, Sirius, în al Ilenei sărut curtezan,
 « Simt infinite plăceri conjugale.

Un murmur crește fără încetare.

Ale stelei obraznice cuvinte stârnesc
 Valuri de dispreț și indignare.

Ochi adormiți de îndelungă rigiditate,
 Se agită ca niște torțe reaprinse.
 Bărbi înălbite de atâta senilitate
 Scutură scrumul pipelor stinse.

Constelațiile își trimit mesajii nebuloase, —
 Reacțiunile unei noblețe sfidate,
 Ale lui Sirius priviri pal-luminoase,
 Devin tot mai crunte și întunecate.

— În ignorarea faptelor schimbătoare
 « E beatitudinea eternului început.
 « Acceptând ale lor influențe înșelătoare,
 « Nu mai ești, — ești lut!

În imensitatea salonului universal,
O stea și o Ileană drăcească,
Dansează voios, se strâng pasional
Și cântă o romanță lumească.

Suntem din lutul prețios
Animat de geniul firii.
Trup și suflet prețios,
Modelat de muza iubirii.

Alergăm cu zile și ani,
Două nescârșite destine.
Gelosul ne face dușmani —
Iubirea noastră revine.

Muncim pentru bunul vin
Și o saltea confidentă.
Invidiosul e un cabotin, —
Iubirea noastră indecentă.

Visăm cu fructe și flori,
Câteodată ajungem în lună,
Poetii sunt corupători, —
Iubirea noastră nebună.

Suntem din lutul prețios
Animat de geniul firii,
Trup și suflet grațios,
Modelat de muza iubirii.

O stea îndrăgostită și o Ileană frumoasă,
Cântă și dansează, dansează năvalnic,
Oceane, munți și luna languroasă
Însoțesc al lor duet prădalnic.

Urși, căprioare, pantere și lei
 Dansează după cum le este locul.
 Cocoși, ciocârlii, canari și porumbei
 Cântă după cum le este ciocul.

Case, bulevarde, grădini, boschete
 Invârtesc o horă voinicească.
 Viori, tromboane, fluiere, trompete
 Execută o rapsodie românească.

Pe imensitatea vechiului firmament
 O stea și o Ileană dansează.
 Constelațiile privesc duetul turbulent,
 Ale lor gânduri încet se resemnează.

Zadarnic sunt ale legilor dorinți
 Când lipsește cuțitul împlinirii.
 Inițiative, imaginații, voinți
 Lipsesc în imperiul nemărginirii.

Eternă sortire, eternă mișcare
 Pe necunoscutul drum transcenental
 Spațiul și Timpul — două însoțitoare,
 Intr'o lume fără om și ideal.

Ochii lui Sirius recapătă încet
 Strălucirile reci și tăioase.
 Cine știe dacă în al său Eu secret
 Nu e imagina unei Ilene frumoase...

...Și stelele au continuat să discute...

ALEXANDRU JAR

Paris 1943.

MOARTEA, CU PLUGUL

Arcuită pe grindei
Moartea se urni cu plugul ei.

Și porni aratul,
Fruntea deșalată;

Apoi plugul și-a dus
Pe obrajii luminați în sus

Și plugul și-a scos
Pe obrajii veștejiți în jos.

Opri Moartea un ceas, tihnită, atunci.
...Vara lunecase peste lunci.

Vuia toamna prin lăstar
Și porni plugul negru iar.

Lucră harnic în August,
Inima lăsându-o fără must.

În Octomvrie, cel cu scâncet de cocor,
Rupse mușchii de prin scorburile lor.

Noemvrie. Nu mai luceau decât ochii, pe vânt
Și svârli într'înșii cu pământ.

I. CALBOREANU

DOMNUL IN HAINE CENUȘII

— Poftim, deși n'ai bătut la ușă
țiam simțit pulpana hainei de cenușă,
ea, nu mai știu de câte săptămâni
îmi fumează 'n piept zdreanța de plămâni...

In ochii mei verzi au crescut ferige
de când astup gura să nu te strige,
urechile sunt pline de bălării
Să n'aud foșnetul hainei tale gri.

Mâinele zac uscate grinzi
de cât le strâng să nu le prinzi,
mi-am ars tot gâtul cu rachiu
de cât tot beau să nu te știu

Buzele s'au prefăcut cucute
de-atât mușcat să nu sărute
în loc de sfinți și pirostrii
pulpana hainei tale gri...

CSARDAS

Ce 'ndrăgostit barbar de hun
m'a risipit în Asia slută,
iar cortul ce nomad străbun
în inimă acum mi-l mută!...

Ce Crivăț vechi de mii de ani
m'ajuns din urmă braț de fum,
dați pinteni fraților hatmani
Să nu înzăpezim pe drum!

O, Crivăț vechi, strigoi de pustă,
îmi viscolești sufletul gol,
ia-mi inima amar de-o gustă
din țeasta spartă de mongol!

Săltați sub șea fân și bureți
Și carne proaspătă de reni,
au năpădit strâmții pereți
păduri de mușchi și de licheni!

Doar lupii după noi mai latră,
lupii de atunci prin mii de ani,
dar caii 's morți demult în piatră,
dați pinteni fraților hătmani!

NECULAI TĂUTU

FEUDALĂ

Numai icoane 'mprejur zugrăvite cu mâna de var.
Am închis poarta și liniștea rătăcește prin sloată.
Aș țipa de tăcere, în inima lumii lângă altar,
Ori m'aș surpa cu aripi de șindrilă ca și altădată.

În castelul meu nimeni nu urcă surpatele scări:
Cu sâni răscoți de așteptare mă 'mbie fecioarele mele,
Ruth plânge... și stau spânzurat lângă zări,
Ca tâlharii cu funia viselor, printre zăbrele.

GAVOTĂ

Visează seara ori surâzi minunii?
E tristă mâna ca poemul spus.
De-atâta calm agonizează prunii
Ca o gavotă mistică 'n apus.

Corăbii trec cu fețele întoarse:
Sărută clipa deasă de lumini...
Tăcerea crește 'n candelile arse,
Nebună, noaptea umblă prin grădini.

ADRIAN CRĂIUȚU

SCRISOARE

Mamă,
Din veleatul veleatului
Eu am fost cel mai oropsit fiu al satului
Că de când eram mic și pășteam oile
Mă alungau din urmă, ca niște sgripturoaice, nevoile

Și de când mă știu umblând sub soare,
Sufletul meu n'a găsit nicăeri alinare...
Numai lacrimile care mi udau fața
Imi mai alinau grijile, mamă,
De seara și până venea dimineața.

Mamă,
Sânt cel mai oropsit fiu al satului
Alerg din zori și până când dă puterea 'noptatului
Vreau să pot trăi și eu de azi până mâine
Dar nu găsesc nicăeri, cinstit, o bucată de pâine.

PROSCRIS

Să merg în port, să stau în port
Să nu fiu viu, să nu fiu mort
S'adun și eu din cerul greu
Luceferi mari ce cad mereu.

Și voiu avea, că mi voiu lua
O traistă mare, traista mea
In care dacă stele cad
Să le adun, să le fac vad.

Și am să le vând, le voiu dădea
Pe tot ce'n viață mi-o plăcea
Hambare mari de visuri mari
Și munți întregi de pietre rari.

Și atunci voi fi, bogat voi fi
Aur la toți voi împărți
Și atunci să știți că voi uita
A mai putea visa ceva.

ȘTEFAN ATANASIU

LOUISE LABÉ

SONETUL VIII

Trăiesc, mă sting: ard toată și mă 'nnec.
Indur îngheț și flăcări mă frământă;
Mie și prea dulce viața și prea cruntă.
Am bucurii prin care chinuri trec.

În râs și 'n lacrimi totodată izbucnesc,
Dor ascuțit plăcerea mi-o brăzdează:
Ce am se duce și în veci durează:
Deodată mă usuc și înverzesc.

Așa mă mână Zeul necurmat:
Și-atunci când cred că sufăr cel mai tare,
Deodată 'n mine totuși alinat.

Apoi, când bucuria mai adâncă,
Și mi-o închipui fără de 'ncetare,
În suferința cea dintâi m'aruncă.

SONETUL XVIII

Sărută, sărută-mă iarăși și iar.
Dă-mi unul din cele mai savuroase,
Dă-mi unul din cele mai pătimeșe:
Patruși întorc, mai fierbinți ca de jar.

Te plângi? Uite, vreau răul să-l alin,
Alte dulci, zece, dânduși pentru el.
Amestecând săruturile astfel
Ne bucurăm unul de celălalt din plin.

Și'n fiecare viață dublă va 'ncolți,
In sine și 'n prieten va trăi.
Dă-mi voe, Tu, o nebunie să gândesc:

Mi-e pururi rău, trăind în cumpătare,
Și nu pot să-mi găsesc vreo alinare,
Dacă din mine nu mă risipesc.

SONETUL XIX

Afându-se Diana 'n codru des,
După o vânătoare 'mbelșugată,
Se răcorea, de Nimfe 'nconjurată:
Eu rătăceam, visând, cum fac ades,

Uitând de ea: când auzii chemând
Un glas care mi spunea: Nimfă mirată,
De ce ești de Diana 'ndepărtată?
Și apoi nici arc, nici tolbă nevăzând:

In drum, prietenă, de cine ai dat
Care de arc și tolbă te-a prădat?
Le-am spus: m'a 'nsuflețit un trecător,

Săgețile 'n zadar le-am aruncat,
Și arcu 'n urmă: el le-a ridicat,
A tras și am sângerat de mii de ori.

Traducere de MARIA BANUȘ

ALEXANDRU PUŞKIN

CĂTRE OVIDIU

Ovidiu, sunt pe ţarmul pe care cu tumult,
Te surgiuniră zeei să vieţuieşti, demult,
Şi ţi-ai adus cenuşa, lăsându-o 'n stinse focuri.
Nemângâiatu-ţi plânset slăvi aceste locuri:
Se mai aude încă al lirei zvon de rai
Şi-i plin ţinutul încă de jalnicul tău grai.
Tu mi-ai săpat în minte cu pilde mişcătoare,
Cum suferă poetul a lumii 'ntemniţare,
Sub bolta 'ntunecată, sub geruri şi zăpezi,
Sub soarele ce curge pe câmpuri şi livezi.
Răpit de jocul strunii, ades, când tot se curmă,
Cu inima, Ovidiu, eu ţi-am păşit pe urmă:
Vedeam corăbioara-ţi pe-al valurilor sfărm,
Cu ancora zvârlită lângă-un sălbatic ţarm;
Aici, va da poetul de-o suferinţă sumbră,
Colina-i fără vie, copacii fără umbră;
Născuţi pentru războaie, crescuţi între nămeţi,
Cumpliţii Sciţi, în pâlcuri, cu suliţi şi săgeţi,
S'ascund pe după Istru, pândind vreo nouă pradă;
Sunt gata peste sate ca trăsnetul să cadă.
Ei nu cunosc zăgazuri: pe valuri lin se şterg,
Pe gheaţa sunătoare ei fără zgomot merg.
Tu însuşi, o Nazone (să nu te miri de soartă?)
Dispreţuind de tânăr pe cei ce arme poartă,
Tu te-ai deprins cu roze să te 'ncununi ades,

Să te cufunzi în gânduri și 'n visuri mai ales;
 Acum vei pune coiful pe fruntea 'ntunecată,
 Păstrând grozava spadă sub lira speriată.
 Nici fiică, nici soție, nici bunii tăi amici,
 Nici darnicele muze... nu-i nimeni pe aici,
 S'aline cântărețul printre vrăjmașe nații;
 Zădarnic ți-a fost versul încununat de grații,
 Zădarnic tineretul îl știe pe de rost;
 Nici gloria, nici anii, nici traiul tău anost,
 Nici cântecul nu poate pe Octavian să-l miște;
 Uitatăși bătrânețe s'o trece în răstriște.
 Italia de aur e locul tău senin,
 Intre barbarii crânceni ești singur și străin.
 Al țării tale murmur nu-l prinzi din nicio parte,
 Nefericit cu totul, scrii celor de departe:
 « Redați-mi iar orașul, orașul strămoșesc,
 Pe unde cu răcoare grădinile foșnesc!
 August să-mi afle ruga cu mintea lui stăpână!
 Înălțurați cu lacrimi osânditoareși mână!
 Dar dacă zeul încă mai vrea al meu prăpăd,
 Și niciodată, Romă, eu n'am să te mai văd:
 Atunci mai am o rugă, deloc primejdioasă,
 Cosciugu-mi să-l primească Italia frumoasă! ».
 Ce cuget ca de ghiață, ce crud dispreț nestrâns,
 Va cuteza să mustre nevolnicul tău plâns?
 Ce om, ce zbir, citi-va cu inimă închisă,
 Această elegie, cea de pe urmă scrisă
 Prin care al tău geamăt trecu spre viitor?
 Eu slav, cu firea aspră, n'am plâns tânguitor,
 Dar o păstrez în minte. M'am surghiunit anume,
 Nemulțumit de mine, de viață și de lume;
 Cu sufletul pe gânduri, am colindat, sub cer,
 Ținutul unde 'n zbucium ai viețuit stingher.
 Eu, înviinduși visul, aici, ca prin descântec,
 Ți-am îngânat, Ovidiu, tulburătorul cântec,
 Și tristeleși imagini în piept mi le-am trimis,

Făcând să vadă altfel minţitul ochi de vis.
 Surghiunul tău privirea mi-o 'ncătuşă, cu fapte,
 Privirea mi troienită de sumbrul Miază-Noapte.
 Aici, mult timp lumină i pe ţărmurile seci,
 Aici, puţin domneşte asprimea iernii reci.
 Deabea veniţii struguri pe scitice meleaguri,
 Sclipirea purpurie şi o picură 'n şiraguri.
 Pe şesurile ruse Decembrie ningea,
 Zăpada argintie domol se aşternea;
 Acolo era iarnă; aici, primăvăratice,
 Un soare cald deasupra mi aluneca molatic;
 O tânără verdeaţă mijea cu blând belşug,
 Pe slobodele câmpuri ieşise 'ntâiul plug;
 Sufla o adiere ce se răcea sub seară;
 O pojghiţă de ghiaţă se încheaga, uşoară,
 Ca un cleştar pe iazuri şi şipote din lunci.
 Eu mi-am adus aminte de tine iar, atunci;
 De ziua, însemnată de pana ta, cu friguri,
 Când tu, întâia oară, cu paşi ferşi, nesiguri,
 Pe 'ncremenite valuri cercat'ai să păşeşti;
 În faţa mea pe ghiaţă, mi se părea că eşti
 O umbră lunecoasă... şi jalnice suspine,
 Venind din depărtare se atingeau de mine.
 Te bucură, Ovidiu: cununa ta i de preţ!
 Vai, eu, pierdut în gloată, voi fi un cântăreţ
 Necunoscut de tineri, când vremea s'o prelinge,
 Şi, jertfă adumbrită, talentul meu s'o stinge,
 După o vieaţă tristă şi un glas apus curând!...
 Dar dacă despre mine vreun strănepot, aflând,
 Veni'va de departe, mânat ca de o scântee,
 Lângă cenuşaşi sacră de urma mea să dee:
 Din neguri, trista mi umbră şi l va alege ţel,
 Şi recunoscătoare va coborî spre el;
 Cu drag apoi de dânsul o să mi aduc aminte...
 Prin lume o legendă va merge înainte:
 Ca tine, prins de vrajba lumescului şuvoi,

Nu 'n slavă, ci 'n destine ne-asemănarăm noi.
Cu nordica mea liră zvonii pesaici alene,
In zilele când greul, pe țărături dunărene,
Chemarea libertății o trâmbița în vânt;
Și nimeni de pe lume nu m'asculta cum cânt.
Dar șesurile, codrii, nemărginirea sură,
Și darnicele muze, prielnice îmi fură.

Din rusește de GEORGE LESNEA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TABLA DE MATERII

	<u>Pag.</u>	
G. Călinescu:	Ce este poezia?	3
	Poetul	7
	Aerul	9
	La unghiile unei femei	10
	Varza	11
	Nocturnă	12
	Clavecîn	14
	Avioane	16
	Anatomie serafică	18
	Răpire	20
Camil Baltazar:	Testament sau cântec de moarte	21
	Luciditate	24
	Sociabilitate	25
	Dedicație pe « Tărâm Transcendent »	27
	Unei interprete a cântecului popular	28
Horia Furtună:	Poetul	29
Constant Tonegaru:	Fata morgana	37
	Pianul somnambul	38
	Moartea primului amoroș	40
	David	42
Sașa Pană:	Insemnare pe rouă	44
	Tăria mea ești tu	46
Constantin Nisipeanu:	O mână ce se avântă	48
Marcel Gafton:	Din poemul « XXI »	50
Margareta Sterian:	M'am plecat să primesc	56
	Primăvara	57
	Poeme pentru cer	58
Mihail Cosma:	La 4000 de grade	59
C. T. Lituon:	Studiu la proiectul de poduri	62
	Flori din iarbă	64

TABLA DE MATERII

	Pag.
Cristian Sârbu:	Ieri m'am plimbat cu tata 66
	Intuneric 68
	Statuia tribunului 69
Iulian Vesper:	Țăranii 70
Ștefan Popescu:	Zidire 71
Iordan Chimet:	Cântec spiritual negru 73
Stere Popescu:	Furtuna 84
	Regele Lear 85
	Peisaj spaniol 86
	Primăvară 87
Alexandru Vona:	Ingerul 88
	Serbare 89
	Stanțe 90
Emil Manu:	Autoportret 91
	Mansardă 92
	Stampă 94
	Orașul ăsta 95
Ioan I. Horga:	Elegie apocrifă 96
Radu Căplescu:	Veacul XX 97
Radu Vasiliu:	Notturmo! 98
	Oracole University Library Cluj 99
Radu Teculescu:	După Decemvrie 100
	Cai 101
	Inscripție pe un sicriu 102
Boris Deșliu:	Frate, soră, vitregă 103
Mihai Mănciulescu:	In larga tăcere 104
	Orașul din sânge 105
Alexandru Jar:	Balada stelelor 106
I. Calboreanu:	Moartea, cu plugul 113
Neculai Tăutu:	Domnul cu haine cenușii 114
	Csardas 115
Adrian Crăiuțu:	Feudală 116
	Gavotă 117
Ștefan Atanasiu:	Scrisoare 118
	Proscris 119
<i>Traduceri:</i>	
Louise Labé:	Sonetul VIII 120
	Sonetul XVIII 121
	Sonetul XIX 122
Alexandru Pușkin:	Către Ovidiu 123

FUNDAȚIA REGALĂ PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTA

LISTA CĂRȚILOR APĂRUTE DELA 15 IUNIE 1945

In ordinea apariției:

TUDOR VIANU	<i>Estetica</i>
CONST. TONEGARU	<i>Plantații</i>
GEO BOGZA	<i>Cartea Oltului</i>
PETRE ANDREI	<i>Filosofia valorii</i>
M. RALEA	<i>Nord—Sud</i>
CERVANTES	<i>Don Quijote, vol. II (trad. Al. Popescu-Telega)</i>
MOREAS	<i>Stanje (trad. Al. Ciorănescu)</i>
F. ADERCA	<i>Revolte</i>
LUCIA DEMETRIUS	<i>Album de familie</i>
GRIBOEDOV	<i>Prea multă minte strică (trad. Sorana Gurianși Zaharia Stancu)</i>
RIMBAUD	<i>Iluminările (trad. A. Frunzetti)</i>
PAVEL CHIIAIA	<i>La farmecul nopții</i>
LEȚIȚIA PAPU	<i>Cercul alb</i>
M. PROUST	<i>In căutarea timpului pierdut, vol. I (trad. Radu Cioculescu)</i>
MAGDA ISANOS	<i>Focurile</i>
AL. ROSETTI	<i>Filosofia cuvântului</i>
HOMÉR	<i>Odiseia, ed. a doua (trad. E. Lovinescu)</i>
VLAICU BĂRNA	<i>Turnuri</i>
PETRE COMARNESCU	<i>Kalokagathon</i>
Ing. N. P. CONSTANTINESCU	<i>Enciclopedia invențiilor tehnice, vol. III</i>
AUREL BARANGA	<i>Marea Furtună</i>
M. KOGĂLNICEANU	<i>Opere, vol. I</i>
AL. ROSETTI	<i>Istoria limbii române, vol. VI</i>
G. CĂLINESCU	<i>Impresii asupra literaturii spaniole</i>
OVIDIU CONSTANTINESCU	<i>Oamenii știu să zâmbească</i>
CAMIL PETRESCU	<i>Patul lui Procust</i>
ALICE VOINESCU	<i>Eshil</i>
DIMITRIE ONCIUL	<i>Opere, vol. I</i>
AUREL VLADIMIR DIACONU	<i>Petrașcu</i>
M. LERMONTOV	<i>Nurele (trad. Elena Eftimiu)</i>
MAGDA ISANOS	<i>Țara luminii</i>
J. DELMAS	<i>Suflete de infanteriști</i>
MIRCEA FLORIAN	<i>Misticism și credință</i>
MACEDONSKI	<i>Opere, vol. IV</i>
I. SIMIONESCU	<i>Fauna României</i>
CONST. C. GIURESCU	<i>Istoria Românilor, vol. I, ed. V-a</i>
N. GOGOL	<i>Suflete moarte, (trad. Lydia Zamfirescu)</i>
Amiral BOYLE TOWNSHEND	
SOMERVILLE	<i>Marinarul Will (trad. P. Comarnescu)</i>
RUXANDRA OTETELEȘANU	<i>La marginea câmpiei</i>
CAIET DE POEZIE	<i>Caiet de poezie</i>
MIRCEA POPOVICI	<i>Izvoare</i>
CAMIL PETRESCU	<i>Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de războiu</i>
MARTHA BIBESCU	<i>Cele 8 raiuri</i>
CICERONE THEODORESCU	<i>Cântere de galeră</i>
CELLA SERGHI	<i>Pânza de păianjen</i>
BASIL MUNTEANU	<i>Permanențe franceze</i>
PETRE PANDREA	<i>Portrete și controverse</i>
OSCAR LEMNARU	<i>Omul și umbra</i>
E. JAMESON și G. SHAIRER	<i>Eroii bărcilor de salvare engleze (trad. Ionel Jianu)</i>
TICU ARHIP	<i>Soarele negru, vol. I</i>
AL. ROSETTI	<i>Note din Grecia</i>
SANDA MOVILĂ	<i>Călătorii</i>
DOMBROWSKI	<i>Ornis Romanicae (trad. și îngrijită de Prof. D. Linția)</i>
CAMIL PETRESCU	<i>Teatru, ed. definitivă, vol. I, II</i>
LUCIAN BLAGA	<i>Trilogia valorilor</i>
EMIL ISAC	<i>Opere, ediție definitivă</i>
G. CĂLINESCU	<i>Enigma Otiliei, 2 vol.</i>
GR. T. POPA	<i>Viață și societate</i>
I. CARAION	<i>Cântece negre</i>
MIHAIL SEBASTIAN	<i>Teatru</i>
GEO DUMITRESCU	<i>Libertatea de a trage cu pușca</i>

SUB T I P A R :

- CALISTRAT HOGAŞ
 ED. FERBER
 I. SIMIONESCU
 PERPESSICIUS
 AL. PIRU
 EUG. O'NEILL
 V. KAVERIN
 P. DUMITRIU
 JOHN SYNGE
 VERESAEV
 Ing. IONESCU
 PERPESSICIUS
 PHILIPPIDE AL.
 I. CREŢU
 EUG. O'NEILL
 AMELIA EARHART
 J. LASSAIGNE
 L. BROMFIELD, TH. MANN, etc.
 G. C. NICOLESCU
 C. C. GIURESCU
 ILYA REPIN
 MIHAIL SADOVEANU
 TUDOR ARGHEZI
 FLORIAN NICOLAU
 MIHAIL CRAMA
 MIZA CRETZIANU
 SORANA TOPA
 M. PROUST
 ION LUCA
 F. ŞIRATO
 GILBERT CHINARD
 MIHAIL SĂULESCU
 L. LEONOV
 N. BĂLCESCU
 G. CĂLINESCU
 EUGEN ANGELESCU
 CAMIL BALTAZAR
 MIHAIL JORA
 KESSEL
 SAŞA PANĂ
 GH. CHIVU
 OLIMPIA FILITTI-BORĂNESCU
 TUDOR ARGHEZI
 VICTOR EFTIMIU
 ANTON CEHOV
 MIHAIL SEBASTIAN
 IOANICHIE OLTEANU
 G. ULIERU
 DOMINIC
 M. CELARIANU
 ŞERBAN CIOCULESCU
 AL. PIRU
 IOANA POSTELNICU
 FLOREA TUŢUGAN
 MONICA DAN
 F. ADERCA
 H. Y. STAHL
 G. IBRĂILEANU
 VLADIMIR STREINU
 STANISLAVSKI
 A. PUŞKIN
 PETRU COMARNESCU
 ADRIAN MARINO
 ARAM FRENKIAN
 MARIA BANUŞ
 G. OPRESCU
- Opere, vol. I (ngrijit de Vladimir Streinu)*
Gimarron (trad. Alf. Adania)
Flora României, ediția a doua
Mențiuni critice, vol. V
Viața lui Ibrăileanu
Dramele mării și ale pământului (trad. P. Comarnescu)
Doi căpitani (trad. Lydia Zamfirescu)
Euridice
Suflete galante (trad. P. Comarnescu)
Viața lui Puşkin (trad. Suzana Boteanu)
Tratat de poduri
Mențiuni critice, vol. I, ed. a doua
Scritorul și arta lui
Mihail Eminescu
Straniu interludiu, ed. a doua (trad. P. Comarnescu)
Ultimul sbor (trad. Teodora Sadoveanu Ştiubel)
Luchian (ingr. de Ionei Jianu)
Cele zece porunci (trad. Florica Brătescu)
Duiliu Zamfirescu
Istoria Românilor, vol. III, partea 2-a
Burlacii de pe Volga (trad. Sorana Gurian)
Opere, vol. V
Fabule și stihuri de abecedar
Despre imposibilitatea unei teorii atomiste a lumii fizice
Decor Penitent
De pe valca Mohruții
Omul ascuns
În căutarea timpului pierdut, vol. II (trad. R. Cioculescu)
Salba Reginei
Prospecțiuni plastice
Thomas Jefferson (trad. Florian Nicolau)
Opere (ingr. de Eugen Jebeleanu)
Drumul spre ocean (trad. Victor Kernbach)
Opere, vol. II, partea I și a II-a (ingr. de G. Zane)
Opera lui Mihail Eminescu
Introducere în chimia fizică, ediția a doua
Poeme de zodie nouă
Insemnări muzicale
Mermoz (trad. Lia Busuioceanu)
Prezentări
Zumbe
Un episod ciudat
Ochii Maicii Domnului
Poezii, ediție definitivă
Nuvele (trad. Sorana Gurian)
Opere
Turnul (poeme)
Din carnetul unui medic de plasă
Versuri
Versuri
Tudor Arghezi
Opera lui Ibrăileanu
Nedumerire
Cercelări în logica modernă
Erau anotimpuri ciudate
Murmurul cuvinielor
Voica
Adela
C. C. Cornescu: Scrieri literare
Viața mea în artă (trad. A. Vulpe)
Povesitiri (trad. Dan Petraşincu)
Om, natură, Dumnezeu în arta românească
Viața lui Alexandru Macedonski
Înţelesul tragediei umane la Eshil, Sophocle și Euripide
Cântecul creației — versuri
Fruntășii picturii românești din sec. XIX